

List

Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Twirling

24

Nina Napotnik je trenerka, vaditeljica in učiteljica twirlinga - posebne zvrsti športa, ki združuje akrobatiko, gimnastiko in ples v povezavi s twirling palico. Trenutno vodi dve skupini v Šoštanju in Velenju, saj je Napotnikova med redkimi, ki ima licenco. S twirlingom se resneje ukvarja od leta 2007, prej smo jo videvali med mažoretkami.

tes Skupna **hse**
TERMoeLEKTRARNA
ŠOŠTANJ

4

8-11

18

24

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XVIII
ŠT. 1
31. JANUAR 2013
1,60 EUR

IZJAVA ZA JAVNOST str. 4
INTERVJU Z GOSPO MAJDO MENIH str. 8-11
ŠOLSKI LIST str. 18
NOVO LETO PO NOvem LETU str. 24

V shrambi je še nekaj svežih jabolk!

FOTO: OSNOVNA ŠOLA KDK ŠOŠTANJ

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 2 (februar 2013), pošljete
najkasneje do 18. februarja 2013 na
elektronski naslov:

list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

Upravna enota Velenje, Krajevni urad Šoštanj	4
Izjava za javnost TEŠ	4
Naša občina	5
Premogovnik Velenje	6
Intervju	8
Dogodki in ljudje	12
Reportaža	14
Cerkev	15
Napovednik	16
Šolski List	18
Vrtec	20
PV Zimzelen	22
Podoba kulture	23
Zgodba	25
Muzej	28
Šport	30
Fotoreportaža	31

Nina Napotnik,
trenerka, vaditeljica in učiteljica twirlinga.

Foto: Dejan Tonkli

Zakon o voznikih (ZVoz) – 53. člen in pravilnik o spremembah in dopolnitvi pravilnika o voznških dovoljenjih

Spoštovani,

dne 30. 12. 2010 je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen Zakon o voznikih (Uradni lista RS, št. 109/2010 - ZVoz), ki je stopil v veljavo dne 1. 4. 2011, uporabljati pa se je začel 1.7.2011.

V 2. odstavku 93. člena omenjenega zakona je določeno, da se določbe petega, šestega, sedmega in osmega odstavka 53. člena ZVoz, ki določajo izdajo, veljavnost in podaljšanje veljavnosti voznškega dovoljenja začnejo uporabljati **od 19.1.2013**.

Torej, od tega datuma naprej se voznško dovoljenje za kategorije:

- AM, A1, A2, A, B, B1 in BE izda z veljavnostjo **10 let**. Po dopolnjeni starosti 70 let, se voznško dovoljenje izda z veljavnostjo **5 let**.
- C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E izda z veljavnostjo **5 let**. Po dopolnjeni starosti 65 let, se voznško dovoljenje izda z veljavnostjo **3 let**.

Imetniku voznškega dovoljenja kategorij AM, A1, A2, A, B, B1 in BE, ki dopolni 70 let starosti, se podaljša veljavnost voznškega dovoljenja, če predloži **ZDRAVNIŠKO SPRIČEVALO**, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

Veljavnost voznških dovoljenja kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E, se po poteku podaljša, če imetnik voznškega dovoljenja predloži **ZDRAVNIŠKO SPRIČEVALO**, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

Dne 19.1.2012 je stopil v veljavo tudi **Pravilnik o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o voznških dovoljenjih** (Uradni list RS, št. 4/2013), ki med drugim za izdajo voznškega dovoljenja določa uporabo **FOTOGRAFIJ V DIGITALNI OBLIKI**. Uporaba digitalnih fotografij se začne izvajati z vzpostavitvijo tehnično-tehnoloških možnosti, vendar najpozneje **2 leti po uveljavitvi tega pravilnika**.

Določbe petega, šestega, sedmega in osmega odstavka 53. člena ZVoz ne veljajo za imetnike voznškega dovoljenja, ki so voznško dovoljenje pridobili pred 19.1.2013 in jim je bila pravica veljavnosti voznškega dovoljenja do 80 leta starosti vpisana v voznško dovoljenje.

Želimo vam varno in srečno vožnjo.

Brigita MERNIK, univ.dipl.prav.
Vodja oddelka za upravne notranje zadeve

Sporočilo za javnost

SIMON TOT S 17. 1. 2013 ODPSTOPIL Z MESTA DIREKTORJA TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ D. O. O.

(Šoštanj, 17. 1. 2013) Na današnji seji Nadzornega sveta TEŠ je mag. Simon TOT odstopil z mesta direktorja TEŠ.

Dr. Roman Šturm: »Postopki glede pridobitve in uveljavitve državnega poročstva glede posojila v vrednosti 440 mio EUR pri EIB so se zaključili, zato je dosednji direktor TEŠ mag. Simon Tot z današnjim dnem Nadzornemu svetu TEŠ vrnil mandat. Za v.d. direktorja se je imenoval Franc Rosec, za čas trajanja postopka pridobitve novega direktorja, vendar najdlje za obdobje 6 mesecev«.

Izjava za javnost

(Šoštanj, 21. 1. 2013) »S sklepom Nadzornega sveta sem bil dne 17. 1. 2013 imenovan za direktorja Termoelektrarne Šoštanj d.o.o. Na tem mestu sem nasledil mag. Simona Tota, s katerim sva dne 18. 1. 2013 korektno opravila primopredajo poslov. Tako sem z vso odgovornostjo pričel z delom, ki mi je bilo kot poslovođji zaupano.

Verjamem, da bom doprinesel k pozitivni klimi v podjetju, saj so pred nami številne pomembne naloge. V zvezi s projektom Blok 6 si bom prizadeval, da se postopki za črpanje posojila pri Evropski investicijski banki (EIB) pospešijo in da bodo vse aktivnosti tekale dalje tako, da se projekt izvede v načrtovanih časovnih in finančnih okvirih. Poleg tega se bom aktivno posvetil tudi pripravam na remont blokov 3 in 4, ki je predviden v prihodnjih mesecih. Seveda pa bo moje delo osredotočeno predvsem na varno in zanesljivo obratovanje elektrarne s čim nižjimi stroški«.

Franc Rosec, direktor Termoelektrarne Šoštanj d.o.o.

Boljša prevoznost

Konec lanskega leta, točneje novembra, so v Šentvidu, najmanjši in najvišji krajevni skupnosti v naši občini, zaključili oziroma preplastili pomemben del cestišča med Slemenom in Krajncem. Cesta je edina povezava z dolino, zato ni pomembna samo za krajanje, ampak za vse ki uporabljajo to precej prevozno pot iz Šoštanja preko Zavodenj, Šentvida, Slemen in dalje v Črno, kakor tudi v obratni smeri. Odsek je dolg 185 metrov, dela, ki jih je od oktobra do novembra izvajalo gradbeništvo Fajdiga je financirala Občina Šoštanj, ki je za to zagotovila sredstva v proračunu za leto 2012.

Predsednik krajevne skupnosti Franc Urlep je vidno zadovoljen povedal, da je ureditev cestišča bistveno prispevala k kvaliteti bivanja in seveda gibanja krajanov, ki ob delih niso stali čisto križem rok. Tisti, ki cesto uporabljate pa ste zagotovo že zaznali, da kolesa tečejo bolj gladko.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: arhiv Urlep

Prednovoletni sprejem šoštanjskih veteranov pri županu občine Šoštanj

Šoštanjski župan Darko Menih je 31. decembra 2012 že tretjič ob koncu leta v svojem kabinetu pripravil prisrčen prednovoletni sprejem članov predsedstva OZVVS Šoštanj. Župan je uvodoma pozdravil vse prisotne člane predsedstva in jim zaželel veselo, srečno, zdravo in uspešno novo leto 2013. Obljubil je, da bo šoštanjskim veteranom tudi v novem letu (v okviru finančnih in drugih zmožnosti občine Šoštanj) pomagal pri uresničevanju nalog in aktivnosti na njihovi uspešni samostojni poti.

Sprejem pri županu je bila tudi priložnost za podelitev darila (na derezi in podkvi pritrjena ročna bomba iz I. svetovne vojne), ki ga je prvi in častni predsednik ZVVS in predsednik OZVVS Veteran Nova Gorica Srečko Lisjak, v duhu dobrega medsebojnega sodelovanja z novogoriškimi veterani, podaril predsedniku OZVVS Šoštanj Leonu Stropniku. Ta je darilo predal županu Darku Menihu v spomin na nedavno prijateljsko medsebojno srečanje šoštanjskih in novogoriških veteranov v Novi Gorici.

Člani predsedstva in predsednik šoštanjskega veteranskega združenja Leon Stropnik so županu na kratko orisali zelo uspešno opravljeno delo v letu 2012, ki je bilo po letnem načrtu dela v celoti realizirano. Program dela, ki so si ga šoštanjski veterani zastavili za leto 2013, je prav tako vsebinsko bogat, zanimiv, raznolik in dostopen slehernemu članu organizacije. Želijo si, da se člani šoštanjskega veteranskega združenja družijo, zaupajo, pomagajo ter da jih veterani obveščajo o problemih ki nastajajo, zato bo v ospredju še naprej rekreativni šport, pohodi, izleti in druge rekreacijsko kulturne aktivnosti. Kot prioritete naloge so si zastavili odkritje dveh spominskih obeležij. Enega na domačiji

Foto: Zdenko Zajc

Rezoničnik v Belih Vodah, kjer je bil od 10.7. 1991 do 16.7.1991 skrit helikopter Gazelle z oznako TO-001 Velenje s katerim sta 28.6.1991 iz JA preletela na stran Teritorialne obrambe RS pilot Jože Kalan in tehnik Bogomir Šuštar; in drugo spominsko obeležje pred domom veteranov v Belih Vodah, kjer je bila nastanjena 1. generacija slovenskih vojakov 710. Učnega centra iz Paker pri Mariboru, mlade vojakove pa je varoval 133. vod TO Bele Vode. V domu veteranov v Belih Vodah pa bodo nadaljevali z ureditvijo spominske sobe na dogodke iz leta 1990 - 1991.

Vsi prisotni so na koncu izrazili željo, da bi novoletni županov sprejem postal tradicionalen.

ZDENKO ZAJC

Mobilna policijska postaja

Policijska pisarna, ki je v Šoštanju odprta dvakrat na teden, v ponedeljkih od 10.00 do 12.00 in ob sredah od 14.00 do 17.00 uspešno deluje že nekaj let. Vodja pisarne je že vrsto let Zoran Stojko Krevzel, ki ga imajo v Šoštanju kar za »našega policaja«.

V januarju pa je bila v Šoštanju in po krajevnih skupnostih Šoštanja demonstracija mobilne policijske postaje, ki je edinstvena na tem območju. V mobilni policijski postaji je so na voljo vsa sredstva, ki jih policist potrebuje za nemoteno delo. Na tak način bo reševanje problemov z varnostjo in ostalimi težavami občanov, ki se tičejo policije, še enostavnejše.

Foto: arhiv občine

Zunanji del Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju ponovno na ogled

Prikaz življenja, dela in dosežkov velenjskih rudarjev na enem mestu

V Velenju je v torek, 15. januarja 2013, svoja vrata ponovno odprl Muzej premogovništva Slovenije. Na ogled bodo stalne razstave v zunanjem delu muzeja, ki pripovedujejo o življenju in delu rudarjev ter izjemnih dosežkih Premogovnika Velenje. Muzej, ki je svoja vrata odprl 3. julija 1999, si je v 13 letih ogledalo že skoraj 357.000 obiskovalcev.

Foto: arhiv PV

Muzej premogovništva Slovenije vse od ustanovitve leta 1999 daje velik poudarek ohranjanju bogate tradicije slovenskega premogovništva – vse od prvih najdb do Velenjske odkopne metode, ki je ime Premogovnika Velenje popeljala v svet. Prikazi zgodovine, knapovskega stanovanja pred letom 1930, črne garderobe, kopalnice in legende o skoku čez kožo obiskovalcem omogočajo pravo predstavo o življenju in delu rudarjev. Skozi zgodbo razvoja premogovništva obiskovalce popelje Anton Aškerc. V muzejskem parku sta na ogled dva zanimiva prikaza – prikaz starega

Foto: arhiv PV

načina lesene podgradnje in mejnikov v razvoju premogovniške dejavnosti v Šaleški dolini v primerjavi s svetovnimi dosežki in dogodki ter prikaz tehnologije podpiranja jamskega prostora z jeklenim ločnim podporjem. V muzejski trgovinici so obiskovalcem na voljo različni spominki.

V Razstavišču Barbara so čez vse leto na ogled priložnostne razstave. Do 5. februarja 2013 je na ogled razstava Štirje avtorji na kosu premoga – Rudarski motivi, kjer svoja dela predstavljajo štirje avtorji, zaposleni v Premogovniku Velenje – Ivo Hans Avberšek, Miran Beškovnik, Aleksander Kavčnik in Stojan Špegel.

Obisk je možen od torka do nedelje od 8.30 do 17.00 (sprejem zadnje skupine ob 15.00) ter vsak prvi četrtek v mesecu od 11.30 do 19.30 (sprejem zadnje skupine ob 18.00). Ogled muzeja za posameznike in družine ob 9.00, 12.00 in 15.00 (lahko se priključijo k že oblikovani skupini). Ob ponedeljkih je muzej zaprt.

Podzemni del Muzeja premogovništva Slovenije bo zaradi vzdrževalnih del zaprt predvidoma do začetka marca 2013.

Več informacij:

Stojan Špegel, vodja Muzeja premogovništva Slovenije
041-782-692 | <http://muzej.rlv.si/si/>.

STOJAN ŠPEGEL

Večer serenad v družbi Rudarskega okteta Velenje

Rudarski oktet Velenje bo za vse ljubitelje melodij s čustvenim nabojem organiziral večer serenad. Koncert bodo izvedli v soboto, 26. januarja 2013, ob 19. uri v Orgelski dvorani Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje. Enkratna energija članov okteta in njihovih gostov kar vabi, da preživite januarski večer v družbi skladb, ki odprejo srce in ga napolnijo z optimizmom.

Nastopi Rudarskega okteta Velenje so zmeraj polni iskrivosti, čustev ter melodij, ki prihajajo iz srca. Takšen nastop se obeta tudi na večeru serenad, ki ga pripravljajo skupaj z gosti. Posebej za to priložnost so k sodelovanju povabili sopranistko Petro Turk Ruprecht in tenorista Sergeja Ruprehta. Gostja na klavirju bo Mateja Pleteršek. Verzi, ki beležijo spomine in burijo domišljijo, se bodo zagotovo dotaknili vsakogar. Čudovite melodije s prefinjeno mešanico veselja in bolečine so zagotovilo za nepozaben večer.

Rudarski oktet Velenje, katerega umetniški vodja je Danica Pirečnik, že štiriintrideset let razveseljuje in navdušuje širše množice poslušalcev. S svojimi nastopi so pridobili ugled tako na slovenskih tleh kot tudi izven naših meja. Njihov repertoar vključuje tako slovenske ljud-

ske pesmi, umetne skladbe iz preteklih obdobij in sodobne skladbe, kot tudi lahkotnejše, zabavnejše ritme.

PREMOGOVNIK VELENJE

Foto: arhiv PV

Plesna simfonija

Pihalni orkester Premogovnika Velenje je na tretji abonmajski koncert v tej sezoni povabil mladinski simfonični orkester NOVA filharmonija. Na koncertu, ki se je zgodil 16. januarja 2013 v Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega Velenje, je bilo čutiti mladostni naboj članov orkestra, njihovo sproščenost in pozitivno energijo. Dirigent Simon Perčič je tudi tokrat potrdil sloves priznanega vodje.

Novoletna plesna simfonija NOVA filharmonije je postregla predvsem z lahkotno, plesno glasbo. Poslušalce je v uvodu ogrel neustavljivi tempo uverture Ruslana in Ljudmile in živahna Mozartova Otroška simfonija. Izjemni solistki Ana Leban, prva oboa orkestra, in Mojca Batič, koncertna mojstrica na violini, sta pričarali melanholično Gabrielovo oboo. Prvi del

koncerta se je končal s Privškovo Jagodo in solističnim vložkom Matica Mikola na tenorsaksofonu. Po kratkem odmoru sta bili na vrsti finska koračnica Suita Karelia in slavna italijanska tarantela Funiculi Funicula. Svojo priložnost so v odlomku iz muzikla On the town in v temperamentnem irskem plesu Lord of the dance dobili vokalisti Nejka Čuk, Damjana Srednik in Aleksander Andjelić. Lennonova Happy xmas (War is over) pa je bila ravno pravšnja za konec plesne simfonije.

V letošnji abonmajski sezoni sta na sporedu še dva koncerta: 1. marca 2013 nastop Pihalnega orkestra Akademije za glasbo v Zagrebu in 24. aprila 2013 Spomladanski koncert Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje.

PREMOGOVNIK VELENJE

Foto: arhiv PV

Uspešna zadnja reševalna vaja v Premogovniku Velenje

Vsoboto, 15. decembra 2012, je v Premogovniku Velenje potekala letošnja zaključna reševalna vaja članov Jamske reševalne čete, ki šteje 111 članov. Uspešno zaključena vaja je ponovno potrdila visoko strokovno usposobljenost in psiho-fizično pripravljenost članov Jamske reševalne čete Premogovnika Velenje.

Predpostavka potencialne nevarnosti je bil nastali zrušek na povratni strani odkopa k.-65/F, zaradi česar je prišlo tudi do vdora večje količine nevarnih jamskih plinov malo pred peto uro jutraj. Po umiku zaposlenih iz ogroženega območja je bilo ugotovljeno, da so pogrešani štirje rudarji, zato je takoj stekla reševalna vaja. Dežurni premogovnika je aktiviral reševalce v jami, ki so sestavili dve reševalni ekipi. Zaradi obsežnosti vaje reševanja je bila kasneje sklicana celotna Jamska reševalna četa Premogovnika Velenje, formiran je bil tudi štab reševanja. Vaja reševanja, v kateri je sodelovalo pet ekip za reševanje ter ekipa za zvezo, je bila uspešno zaključena ob 6.30 uri.

Predsednik uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved se je reševalcem zahvalil za trud, ki ga vlagajo v delo reševalne čete: »Iz teka se leto, ki nam ni prizanašalo, saj smo se borili na številnih področjih. Reševalci ste že v začetku tega leta pri gašenju požara v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju dokazali, da ste v dobri psiho-fizični kondiciji. V imenu Uprave se vam najlepše zahvaljujem za trud, požrtvovalnost in pogum, ki ste ga pokazali pri gašenju tega požara. To je ponovni dokaz, da

je reševalna služba dobro usposobljena in se lahko spopadate tudi z najhujšimi situacijami. Takrat smo običajno prepuščeni sami sebi in svojemu znanju. Vi ste reagirali odlično,« je dejal in sporočil tudi, da bo proizvodni plan premoga, ki je bil zastavljen v poslovnem načrtu, dosežen v zadnjem delovnem tednu.

Zaključno reševalno vajo je vodil in analiziral vodja Proizvodnega področja in glavni tehnični vodja Ivan Pohorec ter vodja Jamske reševalne službe. Dejalo je, da je reševalna vaja potekala uspešno in je tudi uspešno zaključena: »Ugotovljeno je bilo, da so reševalci dobro opravili delo ter da so pravočasno našli in oskrbeli ponesrečene rudarje. Uspešna vaja je ponovno potrdila visoko strokovno usposobljenost in fizično pripravljenost članov reševalne čete Premogovnika Velenje,« je dejal in se tudi on iskreno zahvalil vsem reševalcem za njihov

nesebični prispevek pri gašenju požara v Muzeju premogovništva Slovenije v začetku leta.

V Premogovniku Velenje deluje številčna in izredno dobro usposobljena Jamska reševalna četa, ki letos obeležuje že 105. obletnico delovanja. Reševalna četa Premogovnika Velenje vzbuja globoko zaupanje in je povezana v sistem zaščite in reševanja na državnem nivoju. Lastna četa reševalcev, ki je ves čas prisotna na delu v jami, ter dovolj veliko število razpoložljivih reševalcev na domu sta ključni prednosti, ki omogočata hiter odziv v primeru nesreč in reševanju življenj. Poleg akcij v domačem premogovniku so člani Jamske reševalne čete Premogovnika Velenje posredovali tudi pri reševanju v drugih rudnikih, premogovnikih in podjetjih tako v Sloveniji kot v tujini.

PREMOGOVNIK VELENJE

Foto: arhiv PV

Intervju z Majdo Menih ŽIVI IN POMAGAJ ŽIVETI

Majda Menih je... Preprosto nimam uvoda v tale intervju. Pravzaprav bi bil čisto odveč. Kakor je odveč pripomba gospe Majde čisto na koncu, češ, da dvomi, da bodo ljudje brali vse to. Ni me strah tega, kvečjemu mi je žal, da sem postavila kakšno vprašanje premalo. Preberite, uživali boste v vsakem stavku.

Rojeni ste malo pred drugo svetovno vojno v Mariboru. Je to samo kraj rojstva ali ste tudi bivali tam?

Moja mama in oče, oba doma iz Košnice pri Celju, sta se nekaj let pred 2. svetovno vojno odselila v Maribor. Kmalu sem ju razveselila s svojim prihodom na svet. Seveda še nisem poznala strahu pred vojno, ki ga je bilo že čutiti med ljudmi. Ko je bil oče vpoklican v nemško vojsko, je iz zbirališča pobegnil v partizane in dočakal konec vojne v Šlandrovi brigadi. Medtem sva z mamo nekega dne ob vrnitvi s kmetije v Pesnici našli zapečateni stanovanje. Treba je bilo kar najhitreje zapustiti dom in mama se je z mano na kolesu odpravila proti Celju. Uspelo nama je priti k sorodnikom, ki so nama pomagali na Limovce blizu Trojan. Kmetija je bila na vrhu hriba, domači so bili zavedni Slovenci, pogosto so nahranili partizanske patrulje. Oglasili pa so se tudi Nemci in sam bog ve, kako nam je uspelo, da smo živi dočakali osvoboditev.

Kako je bila formirana osnovna šola v času kmalu po drugi svetovni vojni. In kje ste jo obiskovali? Kakšni posebni spomini nanjo? Lepi ali slabi.

V osnovno šolo sem se vpisala v Celju. Pot v šolo me je peljala skozi celjski park, ki me je pogosto zvabil na potep. Dobro vem, da smo največkrat igrali med dvema ognjema in pozabili, da čas teče. Doma me je čakala huda ura in sedem let mlajši brat. Osnovna šola ni bila v ničemer posebna, spomini nanjo že močno bledijo. Za vedno pa je v srcu ostal dogodek, ko sem na kapucinskem mostu stresala z nogami in mi je v Savinjo odneslo moj lepi, lakasti birmanski čevlji. Pol razreda je zaman teklo za njim ob reki, a niti podobno lepih čevljev nisem imela nikoli več. V tem času in tudi v srednji šoli sem se večkrat z vlakom peljala k očetu, ki je zaradi službe živel v Mariboru. Ljuba mi je ta štajerska prestolnica in še sedaj se rada odpravim tja.

Podatek, da ste gimnazijo obiskovali v Kopru je vezan na kaj?

Sama sem zadnja generacija šolarjev, ki je obiskovala štiri razrede osnovne šole in osem razredov gimnazije. Prepričana sem, da mi je I. celjska gimnazija z odličnimi profesorji omogočila pridobiti precej splošnega znanja. Ker pa je moj oče v petdesetih letih iz Maribora odšel v Koper vzpostaviti delovanje Pošte, smo mama, brat in jaz odšli za njim. Tako sem sedmi in osmi razred gimnazije z maturo opravila na koprski gimnaziji, (prav tu jo je tudi Boris Pahor). V vsem obalnem pasu je bila to edina gimnazija in v razredu nas je bilo le sedem deklet in štirinajst fantov. Prilagajanje je bilo na začetku kar težavno. Ne le, da sem morala narediti izpit iz francoščine, ki se je v Celju nismo učili, sošolci so me

Foto: arhiv

vrgli v morje, da so se Primorci prepričali, da znam Štajerka plavat. V tem sem jih presenetila. Za nadgradnjo morskih veščin sem se hitro včlanila v veslaški klub Nautilus. Kot četverec s krmarjem smo dosegale lepe uspehe in na državnem veslaškem prvenstvu v Beogradu postale celo mladinske državne prvakinje. A še bolj nam je godilo, da so nas okronali za najlepšo ekipo. Rada se spomnim na vse to, tudi na napore treninge pred poukom, ko je bilo morje mirno, čisto in zasanjano. Na obletnice mature še hodim v Koper, čeprav tudi na celjske sošolce nisem pozabila.

Izbira poklica. Kakšen poseben dejavnik, ki je vplival nanjo?

V naši družini je bilo življenje razgibano in naporno, saj je oče po kratkem času odšel iz Kopra v Celje. Po maturi sem se za eno leto zaposlila v banki. Zanimali sta me slavistika in medicina, a so skromne materialne razmere krojile odločitve. Višja zdravstvena šola za medicinske sestre je vabila k vpisu, nudila bivanje v internatu in štipendije. Izbira šolanja za ta poklic je bila na srečo blizu mojim željam.

Kje ste si pridobivali izkušnje med šolanjem. Samo v šoli ali je bil praktičen del pouka vezan tudi na bolnike?

V vseh treh letnikih smo študentke opravljale veliko praktičnega dela. Postiljala sem nešteto bolniških postelj, znosila veliko nočnih posod, negovala mlade in stare bolnike, s številnimi zaupno kramljala. Vse to sem rada počela. Še so mi v spominu mladi paraplegiki po poškodbah, enega med njimi sem kasneje srečala kot predsednika društva paraplegikov. Nadvse žalosten je spomin na prakso v tretjem letniku na psihiatriji v Polju. Pri viziti sem v pravi mrežasti kletki zagledala sošolko Mirando, ki je bila v gimnaziji med najboljšimi učenici. Z elektrošoki, ki so bili tedaj praksa, se nikoli nisem mogla sprijazniti. Svetel in hvaležen pa je spomin na davno pokojnega dr. Bogomirja Magajno, ki je prav očetovsko skrbel za praktikante vseh vrst. Poleg zdravniškega dela je pisal poetičnorealistične psihološke novele, daljšo prozo in se uveljavil tudi kot mladinski pisatelj.

Prva zaposlitev?

V nasprotju z današnjimi časi so mi na koncu šolanja ponudili službo v več ustanovah. Septembra 1963 sem pristala v zdravstvenem domu Velenje in tam ostala do upokojitve. Začela sem kot patronažna sestra in še z dvema kolegicama smo orale ledino. Patronaža je bila polivalentna, malo smo bile tudi laične socialne delavke, pisala sem veliko različnih prošenj in mnenj, n.pr. komisiji za odobritev splava, na razne naslove za dodelitev stanovanja, za ureditev dietne prehrane v podjetjih, bila sem svetovalka v različnih družinskih težavah,... nisem pa kopala novorojenčkov, ker so to takrat opravljale babice. Še danes se nasmehnem ob spominu na obisk pri tuberkuloznem bolniku, ki mi je ponudil »krigel«¹ jabolčnika, ki ga je z usti in na »šlahu«² potegnil iz soda. Pila sem in preživela... Najbolj žalosten dogodek v spominu je bila posvojitve dojenčka. Z rešilcem smo otročka pripeljali na občino Velenje, kjer sta z modro pleteno garnituro čakala posvojitelja. Takrat so se v sicer precej neodgovorni mami prebudila materinska čustva in v joku se je poslavljala od otroka. Vse se je končalo v dobro otroka in tudi mame.

Karierna pot.

Nikoli nisem razmišljala o svojem delu kot o karierni pot, res pa je, da sem se morala vse življenje učiti. Nenehno sem spremljala razvoj stroke in v spreminjajočih se razmerah sem v zdravstvenem domu menjala nekaj delovnih mest. Ko smo začeli s pregledi rudarjev v novonastalem dispanzerju za medicinske dela, sem bila dvakrat ali trikrat v jami, da bi bolje spoznala njihovo delo. Zato me je obisk v muzeju premogovništva kar prevzel in preplaval s spomini.

Najdaljše obdobje sem bila referentka za zdravstveno vzgojo. Tega izraza nimam rada, a menda še danes niso iznašli ustrežnejšega. Pri tem delu je bilo nešteto izzivov. Pojavil se je aids, v osnovno šolo smo pričeli uvajati spolno vzgojo in številne druge zdravstvene vsebine, začeli smo z izobraževanjem očkovi, ki naj bi prisostvovali rojstvu svojih otrok. Impulz za intenzivni začetek je bil obisk prijatelja, zdravnika iz Kanade, ki se je čudil dejstvu, da pri nas očetje niso udeleženi pri porodu. Tam je bilo to povsem normalno, pri nas pa sem naletela na veliko neodobravanja in odpora. Tudi v obeh bližnjih porodnišnicah smo opravili precej pogovorov. V materinski šoli je bilo takrat številnim očetom potrebno dokazovati, da spol ni odvisen od obutih škornjev, ampak zgolj od moških spolnih celic.

Vaše delo na predavateljskem in izobraževalnem področju je pustilo globoke sledi v Šaleški dolini. Lahko kaj več poveste o tem.

Ne vem, kako ste prišli do sledi, ki naj bi jih pustila na predavateljskem področju. Če sem jih, me to veseli. Poleg predavanj v okviru referata za zdravstveno vzgojo, sem predavala na Rdečem križu, društvu prijateljev mladine, delala sem z gluhih, starostniki, bolniki... Verjamem, da vsak najde največjo oporo v ljudeh s podobnimi težavami. Pripravljenost poslušati in priloženost izraziti svoje občutke glede kakovosti našega življenja. Dotakniti se drug drugega na neviden način, to je pot srca.

Kdaj je prišla selitev v Topolšico?

V Topolšico me je pripeljala ljubezen. Bodočega moža, mojega Bogdana, sem spoznala kmalu po prihodu v Velenje. Najprej sva se peljala skupaj v rešilnem avtomobilu, on je šel s stažiranjem v bolnici Celje, jaz sem tja spremljala bolnika. Šofer naju je odložil v Šoštanju, kjer me je Bogdan povabil k Movhu. Nekaj dni za tem pa sta s kolegom Vilijem Vengustom prišla na pregled pred služenjem vojaškega roka. Eden od mlajših regrutov je imel na spodnjicah še listek s ceno in to tam, kamor je najmanj sodila. To je povzročilo precej dobre volje.

Z Bogdanom sva se po sedmih letih prijateljevanja odločila za poroko in jaz sem še kar vztrajala, da v Topolšico ne grem. A zarečenega kruha se največ poje... Bogdan je imel svojo Topolšico in ljudi rad, tu se je rodil in umrl. Sem pa tudi sama vzljubila kraj, zelo me je zanimala krajevna zgodovina, zanimivi ljudje, navade, običaji.

Mogoče tudi zato vaše delo ni vezano samo na humanitarno dejavnost. Že zelo mladi ste začeli delati v turizmu, kajne?

Ko so zgradili hotel Vesna, smo začutili potrebo po ustanovitvi turističnega društva. Sem njegova soustanoviteljica in večletna predsednica. Za vsako skupnost ljudi je pomembno, da skupaj obeleži nekatere dogodke, saj druženje in pogovor utrjuje pripadnost domačemu kraju.

Ste pobudnica več projektov v Topolšici. Katerih?

Ko sem pregledovala arhivsko dokumentacijo, sem se čudila množici organiziranih kakovostnih dogodkov. Pripravljali smo orientacijske pohode, pustne sprevede in rajanja, marčevska srečanja starejših krajanek, Jakobove lepe nedelje, gostovanja gledaliških skupin, dramskih umetnikov, pevskih zborov, glasbenih skupin, razstave, božično – novoletni koncert, dobrodelne prireditve, potpisna predavanja, pozimi urejali tekaško progo... Ob krajevnem prazniku smo hodili od lipe do lipe, ki je simbol slovenstva in dialoga. Ob osamosvojitvi Slovenije pa smo na častno mesto sredi kraja posadili lipo samostojnosti. Postavili smo brunarico Loka, prva avtobusna postajališča, izdajali razglednice. Izvedli smo vrsto posvetov o turistični usmerjenosti kraja ter tekmovanja za urejenost hiš in kmetij. Leta 1991 je bilo zanimivo sodelovati pri obeležitvi 100-letnice železniške proge Celje – Velenje. Kot v prejšnjih časih je železniška postaja v Šoštanju nosila napis Šoštanj – Topolšica. Na Slovenske železnice smo naslovili pobudo, da bi zaradi pomena turistične destinacije postaja

tudi uradno ponovno prevzela to ime. A s predlogom žal nismo uspeli. Na katastrskem območju Topolšice, v lasti Napotnikov, leži Mornova zijavka, do katere smo pomagali urejati dostop.

Foto: Dejan Tonkli

Vaše raziskovanje običajev je hvale vredno delo. Katere običaje ste raziskovali in ali so kje zapisani?

Naš največji projekt je bilo Veselje ob Toplici, ki je z več kot dve desetletji dolgo tradicijo postalo ena prvih sodobnih etnografskih prireditev s široko prepoznavnostjo in priljubljenostjo med krajanji in gosti. V ta namen sem raziskovala veliko domačih opravil in obrti: predenje, košnjo, grabljenje, mlatenje, čebelarstvo, tesarstvo, pletarstvo, kovaštvo, izdelovanje rož, žganjekuho, še posebno pozornost pa sem namenjala osrednji dejavnosti v kraju – pericam. Zaradi obilice tople vode je bila Topolšica znana po pericah že od nekdaj. Sem so že včasih pozimi vozili vozove s perilom tudi iz daljne okolice, dejavnost pa je bila zelo razvita tudi zaradi bolnišnice.

Jih boste zbrali v kakšno zbrano besedilo, knjigo?

Doslej sem pripravila le brošuro Topolšica skozi čas, ki je izšla leta 2008. Je pa moja želja napisati še kaj, a za to je potreben mir in čas.

Kljub dolgoletni tradiciji Topolšice kot turističnega kraja, menim, da bo potrebno še veliko dela, da bo dobila pravo turistično podobo in utrip. Da bo toplo, prijetno in prijazno okolje za domačine in obiskovalce. Želim, da bi v njej živeli dobri in spoštljivi ljudje.

Kaj pa vaše delo v družbenopolitičnih organih? Kakšne so izkušnje v zvezi s tem?

Politika nam kroji vsakdanje življenje, zato ne dam prav tistim, ki govori, da gredo ta pametni stran od politike, ko vidijo, kaj se v njej dogaja. Za stranke velja, da same po sebi niso niti dobro niti zlo, temveč so, kot je rekel dr. Pučnik, specifična tehnologija urejanje družbe. Stranke so nujna sestavina demokratičnih družb in nobena napredna evrop-

ska država se jim ni upirala. Z Bogdanom sva se, oba prvič v življenju, včlanila in sicer v Socialdemokratsko stranko Slovenije še v času pokojnega Franceta Tomšiča. Verjela sva, da je s pametnimi rešitvami mogoče vzpostaviti pravičnejši družbeni sistem ter obuditi medsebojno zaupanje in spoštovanje. A resnica je, da popolnih ljudi ni, popolnega sveta tudi ne in na nas je, ali smo sposobni naklonjeno sprejeti ta svet, na katerem je veliko nepravilnosti in brezsrčnosti. Moja politična aktivnost se je pričela v Skupščini občine Velenje, kjer sem bila delegatka zbora krajevnih skupnosti. Kasneje je bila namenjena predvsem ženskemu odboru SDS na državni ravni. V pozabo ne bodo odšle večmesečne priprave na 4. kongres SDSS leta 1995 v Topolšici, ko smo naš kraj dostojno predstavili. Ko pa človek doseže določeno starost, se malo umakne in na dogajanje v družbi ni več vihravo jezen, je le še žalosten. Umirilo se je hrepenenje po družbi, v kateri bi si zares želela živeti.

Ste prejemnica številnih nagrad. Je kakšna med nagradami, ki ste je bili posebej veseli?

Na nagrade me je pred kratkim spomnil vprašalnik za Šaleški biografski leksikon. Pobrskala sem med papirji in jih nekaj res našla. Spoštovanje preteklega dela ni vrednota, ki bi jo negovali, zato sem bila ob vsakem priznanju vesela, ker so opazili moje delo. Vse nagrade so mi drage in ne izpostavljam nobene.

Nekoč ste se v pogovoru spomnili tudi Alme Karlin. Kakšni so spomini vezani nanjo?

Vedno sem vesela, če smem kogarkoli opomniti na neverjetno Almo Karlin. To je ženska, ki jo izjemno občudujem, zaznamovala je svoj čas, a mi smo o njej vedeli zelo malo, širša javnost domala nič. Hvaležna sem bila tebi, Milojka, ko si v našo Mestno galerijo povabila Jernejo Jezernik, (ki je Uršina sošolka s faksa), da je predstavila svojo knjigo Alma M. Karlin, državljanka sveta. Šele v zadnjih letih spoznavamo njeno izjemno kulturno dediščino. Gladko je govorila 20 jezikov, odlikuje jo učljivost, čut za resnico, bogat notranji svet in izjemen dar za opazovanje. Trenutno berem njen Isolanthis, ki je lani prvič izšel pri založbi Sanje. To je roman o celine, ki se je potopila in večna modrost se je razgubila. Pa ni znanstvena fantastika! Prav osrečuje me, da sem med leti 1945 in 1950 Almo nekajkrat videla v Pečovniku, kjer sem bila pri teti. Moja osem let starejša sestrčna je Almi in njeni prijateljici Thei pogosto pomagala in v zahvalo ji je Alma podarila srebrni jedilni pribor s svojim monogramom. Kadar pridem, ga pobožno podrim v rokah. 14. januarja je bila obletnica njene smrti. Na vsak način moram kmalu na Svetino, da ji na grobu prižgem svečko.

Družina je v vašem življenju na pomembnem mestu. Kaj bi povedali o tem?

Družina je nenadomestljiva, nepogrešljiva, je moja moč. Imam neverjeten privilegij, da z obema hčerama Uršo in Špelo ter njunima družinama živimo kot v starih časih razširjene družine. Do julija lani je bila z nami tudi moja mama. Veliko lepega doživljamo skupaj. Nesporazumi pridejo, pomembno je, da je vsak dovolj samokritičen za iskanje rešitev. Po kriterijih nekaterih kultur sem bogata, saj imam pet vnukov, ki so božji dar. Vsi od najstarejše devetinpolletne Neže, Bogdana, Jošta, Ele in najmlajše sedemindvajsetmesečne Jere hitro dozorevajo, posebej intelektualno, kar je značilno za večino otrok tega časa. Kar precej so v babičinem varstvu in vzgoja je zahtevna reč. Razvajenosti se sicer težko izognemo, saj se ta – kot pravi Bogdan Žorž - največkrat udejanja neopazno. Zame je cilj vzgoje pripraviti otroka, da samostojno stopi v življenje, naučiti ga je treba komuniciranja, tudi odrekanja. Srčno upam, da bodo najini vnuki zrastli v poštene, preproste, ustvarjalne in odgovorne ljudi. Za sedaj so moj neusahljiv studenec življenjskega smisla iz pravljice o Studencu mladosti.

Vaš mož je bil prvi župan Občine Šoštanj. Vedeli smo, da ste mu v veliko pomoč. Kakšna je bila vaša naloga?

Ponosna sem, da so ljudje za prvega župana občine Šoštanj v samostojni Sloveniji izvolili mojega moža. Občudovala pa sem ga predvsem kot zdravnika, še posebej v kritičnih situacijah. Spominjam se, ko je mamica kar v dispanzerju rodila in ji je Bogdan ponosno položil otročička v naročje. /solzice.../ Bil je predvsem dober človek, ki je hčerama in meni zapustil neprecenljivo moralno doto.

Kakšna je bila moja naloga? Taka kot je večine žena, da mora imeti mož zlikane srajce, da mu kaj dobrega skuha, da spremlja njegovo delo, ga zna opogumiti v težavah; skratka verjamem, da se moč v dvoje ne le podvoji, ampak postoteri.

Oprostite zaradi naslednjega, najbrž še vedno bolečega vprašanja. Je bil čas, ko ste se poslavljali od moža tudi čas, ko ste spoznavali moč hospica?

Človek na poti skozi življenje veliko izgublja. Morda je res najtežja ločitev od ljubljenih ljudi. Ob bolnem možu sem se učila, kaj je v življenju bistveno. Marsikaj, za kar sva si prej prizadevala, je postalo nepomembno. Najina stiska je bila obojestranska in zmogla sva se iskreno pogovarjati o tem. Ne, kaj bo čez eno leto, čez en mesec, ampak kaj je tukaj in zdaj in o upanju, da nekoč mora biti vse dobro kljub boleznim, trpljenju in smrti. Hvaležna sem hospicu, kjer sem dobila to moč.

Kaj je hospic? Kako delujete člani?

Prostovoljka v hospicu, katerega poslanstvo je oskrba hudo bolnih in umirajočih ter njihovih svojcev v času pred smrtjo in med žalovanjem, sem postala že dve leti pred Bogdanovo smrtjo. Slovenski Hospic je leta 1995 ustanovila onkologinja Metka Klevišar, ki je bila še isto leto izbrana za Slovenko leta. To dokazuje, da je naša potrošniška družba to potrebovala. Dve leti zatem pa se je že zgodil ustanovni zbor območnega odbora v Velenju. Prav moj mož nam je podaril prvi skromni znesek za znamke... Vizijo učinkovite oskrbe v času bolezni, umiranja in žalovanja širimo že 15 let. V preteklem letu so se nam pridružile nove prostovoljke in skupaj nas je 14. Vse bolj čutimo podporo okolja in vse več ljudi nas potrebuje.

Na kakšen način svetujete svojcem umirajočih?

V hospicu se osredotočamo na oskrbo in ne na zdravljenje neozdravljivo bolnih. Zato je najpogostejše mesto oskrbe dom, storitve za bolnika so brezplačne. Medicina je usmerjena v zdravljenje, pri neozdravljivo bolnem pa naj bi bil v ospredju predvsem ustrezen sočuten odnos. Kadar mi je bilo dano spremljati ugašajoče življenje, sem globoko čutila, da so čustvene, duhovne in socialne dimenzije spremljanja najpomembnejše.

Se veliko ljudi odloči poiskati pomoč v trenutkih izgube?

V želji, da bi čim več ljudi sprejelo filozofijo hospica za svoj življenjski program, za to, da bi družine dojele, da umirajočega ne morejo preprosto potisniti v roke tujih ljudi, v inštitucijo, ampak morajo najbližji

ostati ob njem, velenjski hospic izvaja številna izobraževanja in predavanja. Pogoji za umiranje doma so res zelo neugodni, zato je treba pomagati svojcem, jih pa tudi ozaveščati, da je umreti doma vrednota.

Vaš osebni odnos do življenja je zagotovo izoblikovan. Kako?

Zase lahko rečem, da mi je prav žalost pomagala odkrivati sebe samo, da sem z njeno pomočjo stopila v tankočutnejši odnos z ljudmi in naravo. Seveda pa je moj pokojni mož prisoten v vsaki misli, v vsakem koraku, pri doživljanju lepega in hudega. Za vedno se je izgubila tiha sreča, ki sem jo pričakovala ob skupnem staranju, ni podpore v življenjskih preizkušnjah, ni niti prepričkov niti prilagajanj. Kljub radosti, katere izvir so moji vnuki, ostaja pridih otožnosti vedno prisoten.

Kakšen je vaš življenjski moto?

Moj moto se je iz živi in pusti živeti spremenil v živi in pomagaj živeti.

Kaj vas posebej razveseli?

Prejšnjo soboto je bila to fascinantna operna postavitev Letečega Holandca. Čez štirinajst dni grem prek vikenda prvič dežurat v hišo hospica v Ljubljano in prevečata me nemir in pričakovanje.

Sporočilo bralcem Lista?

Svet bo takšen, kakršnega bomo naredili ljudje, zato slabo obračajmo v dobro. Pa veselite se Lista kot zelenih listov novo poganjajočih dreves.

Hvala za pogovor.

Milojka, veš, da dvomim, da bodo ljudje vse to prebrali. Malo sem predavala, saj ne morem iz svoje kože. Pa še veliko nisem povedala, na primer o hudi nesreči z rešilcem in hvaležnosti bosanskih staršev otroka, ki sem ga spremljala med nujnim prevozom v bolnico, pa nedavni poplavi v hiši,...

MILOJKA BAČOVNIK KOMPRES

Foto: arhiv

Izjava za javnost

Gasilci smo tisti, ki jih ljudje najprej pokličejo ob najrazličnejših tegobah – od manjših težav do velikih naravnih nesreč. Veseli smo, da so med nami posamezniki in podjetja, ki spoštujejo naše delo ter so nam pripravljeni pomagati.

V podjetju Petrol d.d. so že drugo leto zapored **organizirali humanitarno akcijo „Naša energija povezuje“**, v okviru katere so se zaposleni na bencinskih servisih odpovedali poslovnim darilom in sredstva namenili humanitarnim akcijam po vsej Sloveniji. Vsi bencinski servisi po Sloveniji so dobili 200 evrov, ki so jih donirali po lastni presoji. Na *Bencinskem servisu Šoštanj in Bencinskem servisu Velenje IV* so se odločili, da bodo pomagali Prostovoljnemu gasilskemu društvu Gaberke pri nakupu novega gasilskega vozila in opreme in v ta namen prispevali vsak po 200 evrov.

Članice in člani Prostovoljnega gasilskega društva Gaberke smo bili prispevkov zelo veseli. Zavedamo se, da so časi težki, hkrati pa vsi dobro

Foto: arhiv

vemo, da so gasilska vozila in oprema zelo pomembna za društva, saj lahko le z dobro opremo opravljamo svoje poslanstvo in nudimo pomoč ljudem. Gasilci cenimo vsako pomoč, ki jo dobimo od posameznikov, organizacij in podjetij. To pomoč se trudimo vračati ljudem.

Na pomoč!

PGD GABERKE

SV. Trije Kralji v Zavodnjah

Pred tremi leti sta bili v okviru kulturnega društva ustanovljeni dve skupini Sv. Treh Kraljev.

Tudi letos sta obe skupini obiskali domove v vaseh Zavodnje in Sv. Vida. Po stari šegi se s tem tudi obuja spomin na božični čas. Obe skupini sta bili pri krajanah lepo sprejeti. Trije kralji se zahvaljujejo za darove, ki so jih prijeli od ljudi. Del teh darov pa so namenili Misijonskem središču Slovenije.

KULTURNO DRUŠTVO IVAN NAPOTNIK ZAVODNJE

Foto: arhiv

Trije kralji v Topolšici

Pohod Svetih Treh Kraljev na Lomu nad Topolšico je že dolgoletna tradicija. Člani TD Topolšica Podeželje vsako leto organizirajo pohod Treh Kraljev in obdarovanje krajanov s koledarji.

Letos so se kralji na pot podali že desetič. Vsako leto kralji v svoje vrste sprejmejo še kakšnega pastirca, letos so jih spremljali kar trije. S pesmijo, blagoslovom in dobro voljo so obiskali ter s setvenim koledarjem obdarili skoraj 100 hiš po Lomu in delu Topolšice. Oglasili so se tudi v domu starejših Zimzelen in presenetili goste Hotela Vesna, prav tako pa so pozdravili in zaželeli vse lepo v novem letu tudi gostom bazena. Obiskali bi še več hiš, vendar je razgibanost in oddaljenost med hišami po Lomu pestra in že sama pot med njimi vzame veliko časa.

PETRA LIPIČNIK

Foto: arhiv

Obisk Kulturnice v PV centru starejših Zimzelen

Kulturnica Gaberke je bila v začetku januarja povabljen v PV center starejših Zimzelen v Topolšici, kjer je za stanovalce pripravila krajši zabavni program.

Predsednik Kulturnice je najprej predstavil Kulturnico Gaberke in njene dejavnosti, nato pa so ob spremljavi harmonike zapele ljudske pevke Gaberški cvet. Znale pesmi so pomagali peti tudi stanovalci. Zatem sta člana Kulturnice na odru odigrala dva »skeča«, ki sta dodobra nasmejala še tako »resne« stanovalce. Nastop so z nekaj pesmimi zaključile pevke Gabrškega cveta. Nad nastopom Kulturnice so bili navdušeni tako stanovalci, kot animatorji v domu. Tudi člani Kulturnice smo bili veseli, da smo s svojim nastopom varovancem doma Zimzelen polepšali zimsko popoldne.

A. GRUDNIK

Foto: A. Grudnik

Le predi dekle predi

»Stkana zgodba o lanenem prtiču« na filmskem mediju

Zima je čas, ko so na domačijah svoj čas opravljali dela, v katerih je več ali manj sodelovala vsa družina, sorodniki in sosede. Ob domačih opravilih so se družili in veselili, čeprav je bilo skoraj vsako delo zahtevno.

Starejši se še spomnimo kožuhanja, luščenja koruze, fižola, preje, pletenja toplih nogavic, rokavic ... Koline so bile že kar domači praznik. Domači »mojstri« so pletli koše in košare iz leskovih viter, spet drugi so popravljali kmečko in gozdarsko orodje. Mnoga takšna dela so z leti potonila v pozabo, nekatera se ohranjajo kot ljudsko izročilo, sejanje lanu in preja ter na koncu tkanje »hodnega« platna, pa je skoraj izumrlo. Zato je zgodba o lanenem prtiču, ki so jo oživili starejši in mladi ljudje iz Šaleške in Savinjske doline, še toliko bolj hvalevredna. Predstavili so jo koncem lanskega leta v Kulturnem domu v Šoštanju, v Šmartnem ob Paki ter v Gostilni Plazl na Graški Gori. Filmsko zgodbo o niti iz lanu je uspelo narediti, skupaj s številno ekipo sodelavcev, scenaristki Bojani Planina in njenemu partnerju, snemalcu in režiserju Tomu Čonkašu iz Letuša. V sodelovanju z njimi ter Društvo za razvoj Šaleške doline LAS, sta »stkala« filmsko »Zgodbo lanenega prtiča«, ki bo poleg izjemnega etnografskega gradiva, učilo osnovnošolcem ter drugim zainteresiranim. Producenti so film že poklonili številnim šolam, zavodom, knjižnicam in občinam na širšem območju Šaleške doline. Dokumentarni film prikazuje setev lanu, opazovanje rasti in cvetenje modrih cvetov, žetev, sušenje, trenje in česanje prediva, prejo ter nekdanje lepe običaje v zvezi s tem. Ko je bila lanena nit pripravljena, je tkalka na statvah Marta Lukašič iz

Filmsko Zgodbo o lanenem prtiču so premierno predstavili v Šoštanju in Šmartnem ob Paki. Foto: Jože Miklavc

Celja, stkala »hodno« platno, manjše prtiče, podobne, kot jih še hrani mama Pavla Krenker z Graške Gore, kjer se je vse dogajalo. Vezilja Jožica Grobelnik iz Črnoze pri Vinski Gori, je mladima Silviji Vocovnik in Patriciji Grobelnik pokazala, kako so včasih vezli na laneno platno, ki je lahko bilo v tistih lepih, a trdih časih, tudi bala neveste. »Le predi dekle predi, prav tanko nit naredi ...«, je delček pesmi, ki je pospremila predice ob delu in daje zgodbi poseben, žlahten pečat.

JOŽE MIKLAVC

Informacije o študijskih možnostih

V Svetovalnem središču Velenje, ki deluje v okviru Ljudske univerze Velenje že peto leto (tudi v sodelovanju s Šolskim centrom Velenje), so 22. januarja organizirali pred-informativni dan.

Predstavili so 45 fakultet, visokih in višjih šol, s študijskimi programi, ki jih izvajajo na njihovih institucijah v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Novi Gorici. Vpisna služba Univerze v Mariboru je predstavila celoten postopek vpisa na njihove fakultete. Predstavitev je potekala na dveh lokacijah - na Šolskem centru Velenje ter na Ljudski univerzi Velenje. Predstavitev je bila namenjena dijakom zaključnih letnikov, ki so pred odločitvijo, kje nadaljevati izobraževalno pot, njihovim staršem ter starejšim, ki razmišljajo o nadaljevanju študija. Vsak udeleženec si je lahko ogledal programe, poslušal predstavitev sedmih institucij, na koncu zastavil vprašanja ter pridobil odgovore. V Svetovalnem središču Velenje pa s svetovanjem nadaljujejo tudi vsakodnevno, v okviru objavljenih ur za stranke. Kot nam je povedala svetovalka Biserka Plahuta, je pomembno za vse kandidate, ki jih zanima študij ob delu, da si pridobijo čim več

Foto: Jože Miklavc

informacij in odgovorov na vprašanja, na osnovi katerih se lažje odločajo in izberejo svojo nadaljnjo izobraževalno, poklicno ter tudi življenjsko pot.

JOŽE MIKLAVC

18. novoletni potop v Velenjsko jezero

Šest metrov pod gladino Velenjskega jezera so spili tri litre šampanjca. Ob pomoči inštruktorice Alenke Fidler se je potopil tudi paraplegik Aleš Povše »Joda« iz Paške vasi

Velenjsko društvo podvodnih dejavnosti je prvega januarja izvedlo že osemnajsti tradicionalni novoletni potop v Velenjsko jezero. »Mokrega« novoletnega podviga se je udeležilo 15 potapljačev in veliko spremljevalcev iz več slovenskih klubov podvodnih športov. Prvič se je za ta potop odločil potapljač paraplegik Aleš Povše »Joda« iz Paške vasi v občini Šmartno ob Paki. Ob njem se je potopila tudi njegova potapljaška partnerica, inštruktorica potapljanja, Alenka Fidler iz Slovenskih Konjic. Oba sta člana Mednarodne zveze za potapljanje invalidov IAHD Adriatic. Povše in Fidlerjeva sta se potopila prva in na dnu nazdravila s šampanjcem, kasneje tudi vsi ostali potapljači, ki jim je ob tem podvigu dajal napotke vodja potapljanja, domačin Leon Verdnik. Potapljači so v mrzli vodi šestih stopinj, na globini 7 metrov, strnili velik krog, ter spili

Potop opravijo skupaj v krogu. Foto: Jože Miklavc

tri penine in tako nazdravili letu 2013 v čast. To potapljačem v težki opremi uspe le s posebno veščino, ki pa ob tem ne prepreči posrkati tudi nekaj jezerske vode. Z novoletnimi potopi v Velenju so pričeli pred osemnajstimi leti trije kolegi iz domačega kluba, ko jim je ob krokanju prišlo na misel, da bi nazdravljanje od prazničnega »šanka« predstavili na dno Velenjskega jezera in se ob tem dodobra zbudili v novo leto. Da se še tako ogrete glave ob tem dodobra ohladijo, se je izkazalo tudi tokrat.

JOŽE MIKLAVC

»Vlcersko« tekmovanje v Lučah in Gornji Radgoni

Vokviru prireditve ob občinskem prazniku v občini Luče ob Savinji, so tudi letos, že tradicionalno, priredili »vlcersko« tekmovanje v spretnostnem nakladanju lesa s kamionskim nakladalcem in zlaganjem okroglega lesa v piramido ter spretnostno tekmovanje z motorno žago ter preizkusom znanja iz varnega in pravilnega dela v gozdarstvu in lesarstvu.

Tekmovanje so organizirali sodelavci Zavoda za gozdove RS, OE Celje-Nazarje ter člani Gozdarskega društva Nazarje in domači gozdarji. Med seboj so se pomerili dobri znanci, ki se že vrsto let potegujejo za vodilna mesta v tem prestižnem gozdarskem tekmovanju, ki je tudi tokrat vodilo najboljši na državno tekmovanje v Gornjo Radgono. V pravilnem in spretnostnem nakladanju hlodovine na tovorno vozilo je v seštevku zmagal voznik Franc Rezončnik. V sekaškem tekmovanju, v disciplinah menjava verige, kombinirani rez, precizen rez na podlagi, zasek in podžagovanje, kleščenje vej ter podiranje debela na balon z motorno žago so bili med posamezniki najuspešnejši Stanko Goličnik in Janko Mazej, oba iz Belih Vod, tretji pa je bil Marko Jelšnik iz Gornjega Grada. Med ženskimi tekmovalkami so dosegle najboljše rezultate Lučka Jelšnik, Pavla Voler in Saša Podkrižnik. V skupni razvrstitvi iz Gornjega Grada in Luč sta bila najuspešnejša Stanko Goličnik in Lučka Jelšnik.

Janko Mazej iz Belih Vod.
Foto: Jože Miklavc

Z motorno žago do šampiona

Ob 50. kmetijsko živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni, so se za naslov »sekača Slovenije« z motorno žago pomerili najspretnejši »vlcerji« iz vse Slovenije na 14. državnem tekmovanju. Na regijskih predtekmovanjih so si finalisti »prižagali« uvrstitve, ki so vodile na »zlato« radgonski sejem, kjer je bilo potrebno pokazati vrhunsko spretnost, natančnost in poznavanje lastnosti lesa. Prvaki so postali člani ekipe Zavoda za gozdove Slovenije, enote Celje-OE Nazarje (1. Janko Mazej, 2. Marko Jelšnik in 3. Stanko Goličnik), v posa-

mezni konkurenci pa je najboljši »zarezal« Janko Mazej, kmetovalec in gozdar iz Belih Vod nad Šoštanjem, ki je tako postal slovenski državni prvak. Pomerile so se tudi sekačice, prvakinja je postala Veronika Furman iz okolice Maribora, na drugo mesto pa se je uvrstila Lučka Jelšnik za ekipo ZG OE Nazarje.

JOŽE MIKLAVC

Državni prvaki v spretnostnem in strokovnem tekmovanju z motorno žago. Foto: Jože Miklavc

Posvet o nujnih ukrepih zaustavitve propadanja lesarske produkcije v Solčavi

V Gornji Savinjski in Šaleški dolini se že nekaj let dogaja pravi boj za povrnitev vloge lesa v domačem gospodarstvu, še posebej na področju SAŠA regije.

Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica je v sodelovanju z lokalnimi akterji že več let organizirala lesarske konference z iskanjem načinov spodbujanja in reševanja skoraj propadlega gospodarjenja z gozdovi ter ohranjanja lesne proizvodnje, ki se je v tem, z lesom bogatem predelu Slovenije, najmanj razpolovila na škodo prebivalstva in gospodarstva. Na konferencah so predlagali več konkretnih ukrepov, usmeritev ter predlogov tako vladi Republike Slovenije, kot združenju za les pri GZS in lokalnim skupnostim. Kljub zelo operativnim in konkretnim obetom pa medtem bistvenega napredka še ni bilo. Najkakovostnejši les iz obsežnega zaledja še vedno masovno odvažajo trgovci v sosednjo Avstrijo, Italijo in drugam, na področju desetih občin Saše pa je zaradi tega izgubilo delovna mesta večje

število zaposlenih v tej panogi, tako so se številne družine znašle na robu socialne stiske. Tudi preostali predelovalci lesa le s težavo zagotavljajo les za proizvodnjo v manjših obratih, nekateri ga morajo celo uvažati.

V začetku januarja so v podporo prizadevanjem za izboljšanje položaja lesarjev v državi, v zavodu Rinka v Solčavi, na pobudo podjetnika, lesarskega inženirja Alojza Selišnika iz Luč ob Savinji, organizirali in izvedli izjemno dobro obiskano okroglo mizo, ki bi naj bila začetek intenzivnih dogovorov in ukrepov za ustavitev »lesarske agonije«. V pestri razpravi številnih strokovnjakov in drugih podpornikov, so sporočili, da to ni konec temveč začetek aktivnosti, da bodo lesarji spet dobili položaj, ki jim pripada. Spregovorili so o neustreznem šolanju kadrov ter eksperimentiranju v izobraževalnih procesih s tega področja, o koncesijah za sečnjo v državnih gozdovih, direktor SŠGZ Franci Kotnik pa je predstavil že znanih šest zahtev za sanacijo in okrevanje lesarskega gospodarstva iz zadnje lesarske konference v Nazarjah.

JOŽE MIKLAVC

Foto: Jože Miklavc

Luč miru zasvetila tudi v Premogovniku Velenje

Luč miru iz Betlehema, decembrska akcija s sporočilom miru in medsebojne povezanosti, prihaja med Slovence že dobri dve desetletji. V Premogovniku Velenje smo Luč miru sprejeli v četrtek, 20. decembra 2012. Skavte iz Velenja in Mozirja je sprejela članica Uprave – delavska direktorica Sonja Kugonič s sodelavci.

Že tradicionalna decembrska prireditev, ki nosi ime »Z ROKO V ROKI«, je tudi tokrat dobrodelne narave. Zbrana sredstva bodo skavti in taborniki namenili za odpravljanje posledic novembrskih poplav. Skavti so ob obisku v Premogovniku Velenje najprej prebrali letošnjo poslanico, ki pravi, da bomo srečnejši in bogatejši takrat, ko bomo po svetu stopali z roko v roki. »Podarjamo vam luč miru iz Betlehema, da vam bo svetila dneve v bližajočih se praznikih. Tudi pri delu v podzemlju naj vam sveti luč. Toplina, ki jo prinaša plamen, naj se pri medsebojnih odnosih v prazničnih dneh še poveča,« so prisotnim zaželeli skavti.

Članica Uprave – delavska direktorica Premogovnika Velenje Sonja Kugonič se jim je v imenu Uprave zahvalila za obisk in čas, ki so si ga vzeli, da so nam prinesli luč miru. Dodala je, da bomo luč z veseljem prižgali tudi v svojih domovih.

Foto: arhiv PV

Regijske sprejeme luči miru iz Betlehema pripravlja Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, ki je tudi nosilec akcije v Sloveniji. Sicer v akciji sodelujejo še Zveza tabornikov Slovenije, Zveza bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov ter člani Slovenske zamejske skavtske organizacije.

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI SKUPINE PREMGOVNIK VELENJE

Bogoslužna oznanila

Na praznik sv. Antona, 17. januarja 2013, bodo maše z licitacijo v:
Zavodnju ob 10. uri in pri sv. Antonu ob 15.30 uri.

Svete maše na 2. nedeljo med letom, 20. januarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00, ob 8.30 in ob 15.00 (Vera in Luč)
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Gaberke ob 10.00. | Sv. Anton 11.15.

Svete maše na 3. nedeljo med letom, 27. januarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30 (skupni krst).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Topolšica ob 10.00.

Svete maše na praznik Jezusovega darovanja, svečnico, 2. februarja 2013 (blagoslov sveč):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.

Svete maše na 4. nedeljo med letom, 3. februarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Gaberke ob 10.00.

Svete maše na 5. nedeljo med letom, 10. februarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.

Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Topolšica ob 10.00.

Svete maše na pepelnico, 13. februarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00.
Šoštanjska mestna cerkev ob 18.00.
Bele Vode ob 8.00. | Zavodnje ob 8.00.

Svete maše na 1. postno nedeljo, 17. februarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00, ob 8.30 in ob 15.00 (Vera in Luč).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Gaberke ob 10.00.

Svete maše na 2. postno nedeljo, 24. februarja 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30 (skupni krst).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Topolšica ob 10.00.

Svete maše na 3. postno nedeljo, 3. marec 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Gaberke ob 10.00.

Svete maše na 4. postno nedeljo, 10. marec 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Topolšica ob 10.00.

Svete maše na 5. postno, tiho nedeljo, 17. marec 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00, ob 8.30 in ob 15.00 (Vera in Luč).

Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00.
Bele Vode ob 8.30. | Zavodnje ob 10.00.
Gaberke ob 10.00.

Biblični večeri v Mihaelovem domu

V postnem času bo vsak ponedeljek ob 19. uri svetopisemski večer v Mihaelovem domu. Vabljeni vsi, ki vas zanima poznavanje Svetega pisma.

Duhovne vaje za srednješolce in študente bodo v Vrbju od 7. do 9. februarja. Začnejo se z večerjo in končajo s kosilom.

Kot pripravo na obhajanje zakramenta sv. birmе, se bodo birmanci udeležili še naslednjih birmanskih dni:

19. januarja od 9h do 12h
2. februarja od 13.30 do 17.30
2. marca od 9.30 do 12.30
Vedno se zberemo v šoštanjski župnijski cerkvi.

Birma 2013

Praznik birmе bomo v Šoštanju obhajali 14. aprila.

Prvo sveto obhajilo v letu 2013 bomo obhajali po naslednjem razporedu:

Šoštanj 26. maja, Zavodnje 12. maja,
Bele Vode 2. junija.

Tečaj priprave na zakon bo letos potekal v Mihaelovem domu v Šoštanju 2. in 9. marca ob 15h.

Dekanijsko srečanje otroških pevskih zborov bomo imeli v Šoštanju 3. februarja 2013 ob 15h.

Srečanje zakoncev jubilarntov bo letos 11. maja ob 10h.

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
smučanje	sobota, 2.2.	Turna smuka: Zelenica	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
odbojka	sobota, 2.2. ob 17:00	Šoštanj Topolšica – Calcit volleyball (1. državna odbojcarska liga – liga za prvaka, 1. krog)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
košarka	sobota, 2.2. ob 20:00	Elektra Šoštanj – Helios Domžale (14. krog 1.SKL Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
košarka	nedelja, 3.2. ob 10:00	Elektra Šoštanj – Union Olimpija (6. krog MINI pokala SPAR)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
košarka	nedelja, 3.2. ob 18:00	Elektra Šoštanj – Union Olimpija (4. krog 1.SKL za mladince U18 – 2. del)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 4.2. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 4.2. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitve	sreda, 6.2. od 12:00 do 17:00	Internet in elektronska pošta	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
koncert	sreda, 6.2. ob 17:00	Koncert pevskih zborov Občine Šoštanj Šola poje, Šoštanj poje	Osnovna šola KDK Šoštanj	Osnovna šola KDK Šoštanj
proslave	četrtek, 7.2. od 08:00 do 10:30	Proslave za učence šole: Naš Kajuh in njegove sledi	Kulturni dom Šoštanj	Osnovna šola KDK Šoštanj
pravljice	četrtek, 7.2. ob 17:00	Pravljicne ure (Aleksaj Tolstoj: Repa velikanka)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
proslava	četrtek, 7.2. ob 19:00	Proslava ob kulturnem prazniku	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
dan odprtih vrat	petek, 8.2.	Slovenski kulturni praznik	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
odbojka	sobota, 9.2.	Šoštanj Topolšica – Maribor (1. državna odbojcarska liga – liga za prvaka, 3. krog)	Lokacija še ni znana	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
namizni tenis	sobota, 9.2. ob 09:00	14. mednarodni Menihov memorial v namiznem tenisu	Osnovna šola KDK Šoštanj – podru. Topolšica	NTK Spin
karneval	sobota, 9.2. ob 15:00	60. mednarodni karneval Pust šoštanjski	Trg bratov Mravljakov	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 11.2. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 11.2. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitve	sreda, 13.2. od 15:30 do 17:00	Informiranje in svetovanje o izobraževalnih možnostih	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
pust	sreda, 13.2. ob 16:00	Pokop pusta	Izpred Trga svobode v Pako	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
odbojka	sreda, 13.2. ob 20:00	Šoštanj Topolšica – Panvita Pomgrad (1. državna odbojcarska liga – liga za prvaka, 4. krog)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
pravljice	četrtek, 14.2. ob 17:00	Pravljичne ure (Mojiceja Podgoršek: Recept za ljubezen)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
krožek	četrtek, 14.2. ob 17:00	Krožek Socvetje – mokro polstenje	PV Center starejših Zimzelen, Topolšica	PV Center starejših Zimzelen, Topolšica
film	petek, 15.2. ob 18:00	Srečanje prijateljev filma in projekcija filma	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
košarka	sobota, 16.2. ob 20:00	Elektra Šoštanj – Rogaška Crystal (15. krog 1.SKL Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 18.2. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 18.2. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitve	sreda, 20.2. od 12:00 do 17:00	Predstavitve programa PowerPoint	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
abonma	sreda, 20.2. ob 19:00	Monodrama Poštar v izvedbi Agledaš	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
film	četrtek, 21.2. ob 13:30	Projekcija filmov v PV Zimzelen	PV Center starejših Zimzelen, Topolšica	PV Center starejših Zimzelen, Topolšica
pravljice	četrtek, 21.2. ob 17:00	Pravljичne ure (Pippa Goodhart: Velika knjiga male Neli)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
odbojka	sobota, 23.2. ob 20:00	Šoštanj Topolšica – ACH volley (1. državna odbojcarska liga – liga za prvaka, 7. krog)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
drsanje	sobota, 23.2. ob 14:00	Mrzli nosovi, topli nasmehi (igre na ledu)	Drsališče Šoštanj	Mladinski kulturni center Šoštanj
košarka	nedelja, 24.2. ob 18:00	Elektra Šoštanj – Slovan (6. krog 1.SKL za mladince U18 – 2. del)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 25.2. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 25.2. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitve	sreda, 27.2. od 12:00 do 17:00	Facebook	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	sreda, 27.2. ob 19:00	Predstavitve knjige Obračun in pogovor z dr. Henrikom Neubauerjem	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
pravljice	četrtek, 28.2. ob 17:00	Pravljичne ure (Saša Vegri: Jure kvak - kvak)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
krožek	četrtek, 28.2. ob 17:00	Krožek Socvetje – zelišča, čaji	PV Center starejših Zimzelen, Topolšica	PV Center starejših Zimzelen, Topolšica
pogovor	četrtek, 28.2. ob 18:00	Klepert pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
razstava	četrtek, 28.2. ob 19:00	Razstava likovnic	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj

Praznični bazar

Že nekaj let zapored, zadnji četrtek v novembru - torej pred začetkom adventa, na OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj organiziramo ustvarjalne delavnice, na katerih učenci od 1. do 9. razreda izdelujejo različne izdelke: adventne venčke, praznično dekoracijo, sladke izdelke ... Delo je potekalo v več kot štiridesetih delavnicah na matični šoli in še na obeh podružnicah.

Vse niti za ta dan dejavnosti so v rokah Klementine Rednak Mežnar. Priprave so stekle že kakšen mesec prej, da smo se o vsem dogovorili, nabrali naravne materiale in razdelili učence v delavnice. Vsako leto nas s svojimi izvirnimi idejami presenetijo učiteljice oddelkov podaljšanega bivanja, ki s svojimi učenci ustvarjajo že od oktobra. Pod mentorstvom svojih učiteljic, vsako leto ustvarijo posebne okraske tudi učenci na razredni stopnji.

Učenci 5. in 6. razreda že po tradiciji izdelujejo venčke, učenci zadnje triade pa se prijavijo v različne delavnice, kjer so letos pekli praznično pecivo, pletli koške, iz različnih materialov izdelovali okraske in darilno embalažo, kuhali marmelado, vlivali lizike, izdelovali kopalno sol, krasili lončke za božično žito, vezli prtičke, oblikovali ogrice, zapestnice, etuije, torbe iz filca, šivali predpasnike, pakirali domače čaje, poslikavali keramične lončke, izdelovali knjižice z voščili, voščilnice nešteti motivov in tehnik, polstili so volno in izdelovali broške, uhane, ... V nekaterih delavnicah so učili učence raznih spretnosti zunanji sodelavci, ki to delo dobro obvladajo.

Kar nekaj učencev se je preizkusilo v pedagoški delavnici. Pomagali so najmanjšim prstkom pri delu, torej učencem nižjih razredov. Skupina učencev pa je morala pripraviti vse za popoldanski bazar.

Ta dan je na šoli delovala tudi skupina mladih novinarjev, ki so obiskali delavnice in povprašali udeležence, kako poteka delo.

V prvem razredu so na vprašanja odgovarjali Maj, Ula, Svit, Neža in Tejo iz 1.a, Tinkara, Rebeka, Urša, Žiga in Teja, iz 1.b, Tjaša, Sara, Maj, Nejc in Zala, iz 1.c.

Zaupali so nama, da izdelujejo smrečice, voščilnice, pentljice, lončke, snežake, venčke ... Izdelovali so iz mahu, trdega materiala, kroglic, traka, stekla, das mase, plastike, smrekovih vejic, brusnega papirja, posušenega sadja, sveč, lesa, gobe za ikebane, stiropora, palčk, umetnega snega itd. Opisali so tudi postopke dela. Najtežje delo je bilo čiščenje mahu ter izdelava venčkov, so dejali. Za različne izdelke so potrebovali 1–2 šolski uri. Najbolj pa jim je bilo všeč izdelovanje smrekic. Pri izdelavi so jim pomagali učitelji in učenci iz višjih razredov, ki so se prijavili v pedagoško delavnico. V delavnicah so se zelo zabavali saj so peli in poslušali božične pesmi. (Nika Krošel, Nika Nahtigal, 7. A)

V delavnicah 2. razredov so otroci izdelovali snežake, dve vrsti smrečic in čestitk, piškote, okraske za jelko, hranilnike, darilne škatle, Božičke, pujske in okraske iz das mase. Za večino izdelkov so potrebovali časopis, papir, lepilo, karton, barve in serviete. Uporabili so še lončke, vato, krep papir, bleščice, testo. Najbolj všeč so jim bile smrečice in prašički, najtežje pa je bilo izdelati angelčke in Božičke. (Tjaša Srotič, 7. C)

Učenci 3. razredov so povedali:

Art: Na delavnici mi je bilo všeč. Izdelovali smo piškote, voščilnice in jelenčke. Najlažji izdelek je bil piškotek. Zanj sem potreboval karton, papir, vrvico, volno in škarje. Izdelali smo ga s pomočjo učiteljic.

Maja: Najbolj všeč mi je bil jelenček, izdelovala sem ga 10 minut. Najtežje je bilo izdelati voščilnico, najlažje pa piškotek, ki smo ga oblekli v brezrokavnik, nalepili gumb, nato pa so jih učiteljice sešile.

Blaž: Delali smo rokavico, čestitke in jelenčka, ki je bil najtežji, a mi je bil najbolj všeč. Izdelovali smo ga pol ure. Najprej smo ga izrezali, nato pa smo nanj prilepili kapo, šal in oči. (Petja plamberger, Nastja Pusovnik, 7. B)

V četrtem razredu so izdelovali namizna okrasja: ikebane, svečnike in darilne škatle s servietno tehniko. Pri svojem delu so uporabljali nara-

vne materiale, karton, sveče, ... Izdelki se večini otrok niso zdeli težki za izdelavo. Nekaterim je bilo najtežje izdelati podrobnosti, spet drugim se je zdelo težka servietna tehnika. Njihove delavnice so jim bile všeč, še posebej namizne dekoracije. Učencem 4. C je na pomoč priskočila Anejina mamica, ki je prispevala večino materiala. Z njeno pomočjo so ustvarili odlične izdelke, za kar se ji učenci in razredničarka zahvaljujejo. (Matic Rihtar, 8. B)

Peti razredi so imeli zahtevnejše delo, saj so izdelovali venčke iz naravnih materialov. Pia, Teja, Zala, Florjan, Blaž, David, Anže, Lea, Lucija, Matic so povedali, da je bila najtežja izdelava obročev in ovijanje le-teh. Za izdelavo enega venčka so porabili 2 šolski uri. Hitrejši učenci pa so v tem času naredili več venčkov. Vsem učencem so bile letošnje delavnice veliko boljše kot lani in prejšnja leta. Delavnice so se jim zdele zanimive, čeprav so večino časa delali se je našel čas tudi za zabavo. (Nika Krošel, Nika Nahtigal, 7. A)

V delavnicah adventnih venčkov je bilo zelo pestro. Povsod je bilo na kupe različnega naravnega materiala: smrečja, slame, lesa, ... Učencem je bilo pletenje zanimivo. Za venček so porabili celo uro ali še malo več. Predstavili so tudi postopek izdelave venčka: najprej je treba sestaviti obod, ga obleči v smrečje, vse skupaj pa povezati z žico. Sledil je najzanimivejši del – krašenje venčka, saj so ga lahko sestavili po svojem okusu in s svojimi idejami. (Žiga Brezovnik, 8. C)

Učenci, ki so se udeležili delavnice vezenja, se zanimajo za ročna dela. Vezli so prtičke, za katere so potrebovali platno, prejice različnih barv in šivanko. Na platno so najprej narisali vzorec, nato pa so ga obšili s prejico. Končni izdelek je bilo potrebno le še oprati in zlikati. Da so izdelek dokončali, so potrebovali dve do tri ure. Uživali so v sproščenem vzdušju, šivanje pa ni bilo tako enostavno.

Na vprašanje, zakaj so se nekateri učenci odločili za delavnico, kjer izdelujejo kopalno sol, so odgovorili, da sol prijetno diši. Za izdelavo so uporabljali sol, eterična olja, razna barvila ter nekaj veder, v katerih so mešali sestavine. Različno obarvano sol so nato nasuli v manjše steklene kozarce, ki so jih na koncu še okrasili.

Obiskali smo tudi delavnico z božičnim žitom. Štirje udeleženci so povedali, da so se je udeležili, ker se jim je zdelo zanimiva. Okraševali so lončke, v katerih je bilo že prej posejano žito. Za okrasitev le-teh so potrebovali okrasni papir, lepilo, okraske in suho sadje. Lončke so najprej oblepili s papirjem, nato pa dodali še različne okraske. Za izdelavo so porabili približno pol ure. Tudi njim je bilo všeč sproščeno vzdušje in okraševanje, težje pa se jim je zdelo oblepiti lončke z okrasnim papirjem. (Deja Stvarnik, 8. C)

V zgodovinski učilnici so izdelovali okraske za vrata in poslikavali keramične lončke. V to delavnico so se nekateri prijavili zaradi učiteljev mentorjev. Učenci pravijo, da bi tudi brez mentorjev zmogli, saj je bilo delo enostavno. Na keramične lončke so lepili prtičke s posebnim lepilom. Obesek za vrata je nastal tako, da so izrezali karton posebne oblike, ga obdali s senom in ga nato okrasili še z okraski. Pravijo, da je bilo najtežje krasiti lončke. (Lovro Pečnik, 9. B)

Učenci obeh podružničnih šol so iz naravnih materialov (sena, vej, mahu, gline, ...) izdelovali različne izdelke: smrečice, pisemca, ... Dejali so, da so uživali pri delu in si takih dni še želijo.

Popoldne pa smo v okrašeno šolo, polno stojnic, povabili starše in znanke, da smo jim pokazali, kaj vse smo ustvarili. Izdelke smo ponudili v prodajo, posamezni učenci pa so se izkazali tudi kot zelo spretni trgovci. Tudi starši menijo, da je tak dan zelo poučen, še posebej delavnice. Podpirajo pa tudi to, da lahko kupijo izdelke otrok in s tem prispevajo denar za pokritje nekaterih stroškov za dneve dejavnosti. Zelo so bili navdušeni nad izjemno dobrimi piškoti ter odličnim programom. Praznični bazar in delavnice si želimo vsako leto. (Ema Kočvar, 9. B)

Foto: arhiv OŠ

Svet štirih letnih časov

Zadnje taborniško srečanje v letu 2012 smo taborniki rodu Pusti grad Šoštanj preživeli malo drugače. Na rodovi čajanki smo se podali v svet štirih letnih časov.

Na čajanki smo se igrali, peli in prikazali, kaj vse taborniki počnemo v različnih letnih časih. Okrepčali smo se z doma pečenim pecivom in čajem, ter svoje vode in vodnike presenetili z darilci.

Foto: SiNi

Predpraznične delavnice in novoletni bazar

Gozdovnice in gozdovniki iz rodu Pusti grad Šoštanj smo v mesecu novembru ustvarjali najrazličnejše praznične izdelke.

Naredili smo simpatične novoletne čestitke, pa Božičke iz storžev, okraske za smreko in čudovite lučke. Naši taborniki so na delavnicah neizmerno uživali in ustvarili krasne izdelke, ki smo jih, v sodelovanju z osnovno šolo Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, prodajali na Novoletnem bazarju. Hvala osnovni šoli in upamo, da bomo lahko naslednje leto sodelovali še z lepšimi izdelki!

Foto: SiNi

Iz babičine kuhinje lepo diši

Decembrsko doživljanje je pri kraju. Težko je strniti množico zabavnih in prazničnih doživetij, občutkov in dejavnosti, ki so se odvijale v tem mesecu. V enoti Brina smo se prepustili prazničnemu vzdušju, v katerem smo ustvarjali, prepevali in se igrali. Vrhunec dogajanja je bil dan, ko nas je obiskal dedek Mraz. Že dopoldne smo v vrtec povabili frizerke, ki so nas za ta poseben dan polepšale.

Popoldan smo se vrnili v vrtec, ki je bil čarobno okrašen. Praznično dogajanje se je odvijalo v vsaki igralnici drugače.

V prvi igralnici so se otroci in starši družili ob besedah »RAD TE IMAM«. Plesali in razgibali so se ob klasični glasbi in si izkazovali pozornost ob soju sveč. V drugi igralnici smo poslušali koncert klasično-vokalne glasbe v izvedbi staršev. Otroci in starši so z glasnim aplavzom nagradili doživeto prepevanje. V tretji igralnici so poslušali pravljico ob spremljavi prečne flavte, obiskala pa jih je tudi snežna vila. V četrto igralnico sta dedek Mraz in babica Zima poslala snežinki, ki sta pričarali čarobno vzdušje.

Vsi skupaj smo se nato z lučkami odpravili proti vili Mayer, kjer smo s prepevanjem priklicali dedka Mrza. Ko je prišel z velikim košem polnim daril, so otroške oči zažarele v pričakovanju.

Da je bil večer še prijetnejši, so poskrbele naše babice s slastnimi piškoti, prijal pa je tudi tople čaj.

Hvala vsem, ki ste kakorkoli prispevali k izvedbi tega srečanja. Doživetja in čarobnost dogodka otroci podoživljajo v svojih pripovedovanjih, risbica, pogovorih in prepevanju prazničnih pesmi in to je nagrada za vse nas. Hvala!

SILVIJA VRHOVNIK GORŠEK

Foto: arhiv

Zimske radosti

Medtem, ko se vozniki jezijo zaradi snežnih razmer na cestah, so otroci iz enote Mojca že komaj čakali, da babica Zima pobeli travnike, hiše in bregove.

Čeprav je bilo zunaj mrzlo in je še vedno naletaval sneg, smo se vsi skupaj tople oblekli in se veselo odpravili pred gasilski dom v Gaberkah. Izdelovali smo snežene može, se valjali po snegu, spuščali po hribčku, predvsem pa zelo uživali. Upamo, da sonce ne bo kmalu stopilo te snežne odeje in da bo naše veselje trajalo še vsaj nekaj časa!

OTROCI IN VZGOJITELJICE VRTCA ŠOŠTANJ, ENOTA MOJCA

Foto: arhiv

Topolšica – naš kraj

Čeprav smo še majhni, se zanimamo za naš kraj. V sklopu kulturne dediščine našega kraja smo si pogledali kozolec, staro hišo, čebelnjak, cerkev, gasilski dom, skratka vse, kar se nahaja v naši bližnji okolici.

V igralnici smo si uredili kotiček s fotografijami, ki so nastale med sprehodom. Dodali smo še glineno posodo, ki so jo včasih uporabljali naši predniki. Na koncu smo si ogledali miniaturne lesene izdelke (kozolec, čebelnjak, mlin in kapelico), ki nam jih je z velikim veseljem posodil gospod Jožef Božič. Naš kotiček je tako postal zelo pisan in raznolik.

ŠPELA BOŽIČ, HERMINA BEZOVNAK KOMPREJ

Foto: arhiv

Prvi koraki k spoznavanju kulturne dediščine našega mesta

Seznanjanje otrok s kulturo v kateri živimo in s kulturno dediščino naših prednikov pomeni enega izmed načinov, kako otroke seznaniti z širšim družbenim okoljem in v njih krepiti pozitiven odnos do domačega okolja.

Tokrat so otroci preko igre spoznavali vse tisto, kar je dalo pečat dolgoletnemu razvoju mesta Šoštanj in življenju njegovih prebivalcev. S pomočjo staršev smo odkrivali, kako so se v časih naših dedkov in babic igrali otroci; katere pesmi so peli, kakšne plesale, katere igre so se igrali in kakšne igrače so imeli. Spoznavali smo posamezne zgradbe v mestu in jih nekaj tudi obiskali. Povsod smo dobili ogromno navdiha in domislic za ustvarjalno igro.

ZA ENOTO LUČKA PIŠE SIMONA KOREN

Foto: arhiv

Pravljica babica Zima

Medtem, ko nam zima vsako leto bolj kaže svoj muhasti obraz, pa je babica Zima, ki je obiskala otroke iz enote Urška v Topolšici dokazala, da je zima lahko tudi pravljica lepa.

Bleščeča gospa v snežno beli obleki in klobučkom je otroke prepričala, da so skupaj z njo izdelovali snežinke. Tako je nastalo mnogo unikatnih izdelkov, ki so jih izrezale pridne otroške ročice. Babica Zima je naredila tudi meglo, ki je v tem času nepogrešljiva. Otrokom je obljubi-

Foto: arhiv

Foto: arhiv

bila, da se bo potrudila in pobelila pokrajino s tisočero snežink, saj otroci komaj čakajo, da se bodo lahko kepali, sankali, smučali, drsali, skratka, uživali na snegu. Za spomin pa smo se skupaj z njo tudi fotografirali.

Na prave snežinke smo čakali le nekaj dni, zato hvala ti, babica Zima, ker si izpolnila svojo obljubo.

ZA ENOTO URŠKA TOPOLŠICA ZORANA GLOBAČNIK

Zvrhan krožnik vitaminov

Vmrzlih zimskih mesecih smo si v vrtcu Urška iz Topolšice privoščili dodatno skledo najrazličnejše zelenjave in sadja.

Na obisk in prigrizek poln vitaminov smo povabili še našo zobno asistentko gospo Ireno Šumer, iz Zdravstvenega doma Velenje. Skupaj smo se pogovarjali o zdravi prehrani, ter o tem, zakaj sta zelenjava in sadje tako zdrava. Po našem pestrem klepetu smo si umili roke sedli k mizam. Gospa Irena nam je na en krožnik narezala pisano zelenjavo, na drug pa sadje. V pričakovanju smo ji obljubili, da bo vsak poskusil vsaj en košček zelenjave, ki nam ga bo ponudila. Na zelenjavnem krožniku so bili narezani kolobarji korenčka, cvetače, paradižnika, kumare in brokolija, na sadnem krožniku pa kolobarji kivija, mandarine, jabolka, grozdja in banane. Ker sadje jemo vsak dan v vrtcu za malico, nam to ni predstavljalo nobenih težav in smo takoj vse pojedli. Tudi pri zelenjavi smo bili zelo pridni in poskusili vse, kar nam je ponudila gospa Irena. Po končani zelenjavno-sadni malici smo si skupaj z Ireno še umili naše zobe.

Obljubili smo ji, da od sedaj naprej jemo vso ponujeno sadje in zelen-

javo. A veste, Gospa Irena nam je povedala, da je pod olupkom jabolka največ vitaminov.

DARINKA PODRZAVNIK IN ALEKSANDRA STROPNIK

Foto: arhiv

Vabljeni v krožke Socvetje

VPV Centru starejših Zimzelen smo lani začeli z izvedbo različnih ustvarjalnih delavnic. Pester nabor krožkov, ki smo jih poimenovali Socvetje, udeležencem omogoča, da se preizkusijo v najrazličnejših ročnih spretnostih.

Organizatorica krožkov je animatorka Ana Šimenc, ki o tej aktivnosti pravi: »V naši hiši si prizadevamo za razgibano in pestro dogajanje vsak dan. S številnimi aktivnostmi odkrivamo bogato znanje in spretnosti naših stanovalcev in zaposlenih na številnih področjih in oboje spodbujamo, da to bogastvo predstavijo in delijo z drugimi.

Ob tem se nam je porodila ideja za izvedbo različnih ustvarjalnih delavnic tudi za zunanje udeležence. Naredili smo pester nabor različnih aktivnosti, v katere vabimo vse, ki se želijo ob prijetnem druženju obo-

gatiti s koristnimi nasveti in veščinami. Dolgi zimski popoldnevi naj bodo kreativna iztočnica za vse, ki se nam boste v prihodnjih mesecih pridružili,« vabi Ana Šimenc.

Krožki potekajo v prostorih PV Centra starejših Zimzelen v Topolšici. Izvajalci delavnic so prostovoljci, cena delavnice pa vključuje stroške za material. Tega priskrbi izvajalec krožka. Udeleženci odnesejo svoje izdelke s seboj. Glede na interes za posamezno dejavnost lahko krožek tudi ponovimo.

Od januarja do aprila 2013 smo pripravili pester nabor krožkov: izdelava naravne kozmetike, kvačkanje, polstenje, zeliščarstvo, peka kruha, pletenje košar, priprava slanega testa in njegova uporaba, izdelava vitraža in aranžiranje cvetja. Prijave zbira animatorka Ana Šimenc na telefonski številki 031-792-416 ali po elektronski pošti ana.simenc@pvzimzelen.si. Prijavite se lahko tudi na recepciji PV Zimzelena na telefonski številki **03/896-3700**.

DIANA JANEŽIČ

Krožki Socvetje v PV Zimzelenu januar, februar, marec, april 2013

Naravna kozmetika: izdelava kreme za roke in telo, balzama za ustnice, masažne ploščice in solne kopeli.

Cena delavnice je 15 €. Izvajalka delavnice: ga. Dragica Kauzar.

Datum: 24. 1. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Kvačkanje: osnove kvačkanja, delo po skici.

Cena delavnice je 8 €. Izvajalka delavnice: ga. Ema Goltnik.

Datum: 31. 1. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Mokro polstenje: izdelava copat

Cena 20 €. Izvajalki ga. Ana Sedar in ga. Ana Šimenc

Datum: 14. 2. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Zeliščarstvo: zelišča, čaji.

Cena 7 €. Izvajalec delavnice g. Zvonko Skrt iz Društva zeliščarjev Velenje.

Datum: 28. 2. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Peka kruha: kako pripravimo testo, različne sestavine, dodatki, peka več vrst kruha.

Cena 10 €. Izvajalki delavnice ga. Nada Ravljen in ga. Silva Menih.

Datum: 14. 3. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu

Pletenje košar: priprava ustreznega lesa, prikaz izdelave male košare.

Cena 7 €. Izvajalec delavnice g. Jože Voler.

Datum: 28. 3. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Slano testo in njegova uporaba: prikaz priprave testa, izdelava različnih izdelkov.

Cena 7 €. Izvajalka delavnice ga. Magda Posedel.

Datum: 11. 4. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Kako izdelamo vitraž: izdelava vitraža v tiffany tehniki- steklen nakit.

Cena 25 €. Izvajalka delavnice ga. Alenka Lever

Datum: 18. 4. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Aranžiranje cvetja: priprava različnih aranžmajev za domačo uporabo.

Cena 15 €. Izvajalka delavnice ga. Mojca Remic

Datum: 25. 4. 2013, ob 17. uri v Zimzelenu.

Prosimo, da se prijavite čim prej, ker le tako lahko zagotovimo izvedbo posamezne delavnice. O morebitni odpovedi delavnice vas bomo pravočasno obvestili. Prav tako prosimo, da vaše morebitne odjave sporočite 2 dni pred izvedbo delavnice.

Z mokrim polstenjem si lahko izdelate tople copate. Foto D. Janežič

V prijetni družbi smo se naučili speči domači kruh. Foto D. Janežič

Objem življenja

Leto 2013 in delovanje Mestne galerije so na Zavodu za kulturo Šoštanj uspešno pričeli z odprtjem razstave **Objem življenja**, kiparke in grafičarke Mihaele Žakelj Ogrin iz Žirov.

Odprtje je bilo 24. januarja, razstavljeni so plastike, grafike in reliefi. Rdeča nit vseh treh izraznih sredstev je ekspresivna figuralika v svoji pripovedni vlogi in njej odgovarjajoča simbolna tematika. Ki je več ali manj svetopisemska.

Ustvarjalka se loteva tudi velikih plastik, ki so vpete v prostor na različnih koncih Slovenije, tudi pri baziliki na Brezjah. Za seboj ima vrsto uspešnih samostojnih razstav in ravno tako skupinskih, za svoje diplomsko delo, Povnanjanje notranjega, ki ga je zagovarjala leta 1993, je prejela Prešernovo nagrado.

Likovni kritik Matija Plevnik je o njenem delu med drugim zapisal: *Uravnotežene, zaključene kompozicije gledalca osredotočijo na bistvo, na dramo upodobljenega motiva. Vitke figure, s svojo načrtno elementarnostjo, oropane vsega nebitvenega opominjajo na človeško minljivost in na plamen večnega, ki tli v nas.*

Foto: Dejan Tonkli

Razstava bo na ogled do 22. februarja.

MILOJKA BAČOVNIK KOMPREJ

Razstava ikon v Slovenskih Konjicah

Če vas bo pot te dni zanesla v Slovenske Konjice, si v galeriji oglejte razstavo ikon, ki so jo organizirale štiri države: Sirija, Makedonija, Srbija in Slovenija. Razstava je posvečena spominu na sv. Konstantina, ki je pred 1700 leti zapisal, da ima vsak človek pravico do svoje veroizpovedi. Do 20. februarja bodo na ogled dela Alimpija Košarkoskega iz Makedonije in Slovenije in Dušana Neškoviča iz Srbije.

Razstavo, ki jo je postavil Rade Bakračević, so obiskali ugledni gostje iz sosednjih držav, simpatizerji pravoslavja, na odprtju pa je sodeloval tudi katoliški duhovnik Janez Furman iz Celja. V kulturnem dogodku je sodeloval tudi Wadie Kidess iz Sirije, ki je prepeval pravoslavne pesmi v več jezikih.

Ker spet z veseljem ugotavljamo, da ustvarjalna pot domačega slikarja, ikonopisca Alimpija Košarkoskega, vodi na vse strani sveta, mu tudi ob tej priložnosti izražamo vso podporo, tako tisti, ki so bili na odprtju, kot tisti, ki ga na njegovi poti podpirajo zdoma.

Na razstavi je spregovoril tudi Janez Furman. Foto: arhiv

MILOJKA BAČOVNIK KOMPREJ

Svetina razstavlja v Ameriki

Jože Svetina, slikar in častni občan Občine Šoštanj, s svojimi deli že vrsto let navdušuje ljubitelje likovne umetnosti. Prepoznaven je po svojih delih na steklo in posebnim motivom Šolarja.

Poleg številnih razstav doma in na tujem je tudi prejemnik več nagrad, njegove slike pa so našle mesto v prostorih znanih osebnosti, Stenmarka, Billa Clintona, Choela...

Zato ni čudno, da so ga povabili naj razstavlja v prostorih našega veleposlaništva v New Yorku. Odprtje razstave bo 8. februarja 2012, slike pa so že potovale iz Slovenije. Razstavljenih bo 16 njegovih del, ki bodo po koncu razstave v maju, potovala še na druga razstavna mesta po Ameriki.

Jože Svetina žal v Ameriko sam ne bo potoval, kot posebno darilo pa je naravnost v predsedniško palačo k predsedniku Obami potovala njegova slika Šolarja.

Svetina v svojem okolju. Foto: arhiv

MILOJKA BAČOVNIK KOMPREJ

Nežka MaTiček

V okviru abonmaja Lepi kamen je bila januarja v šoštanjskem kulturnem domu predstava Nežka Ma tiček, ki jo je izvedlo Kulturno društvo gledališče Velenje. Znano Linhartovo delo, ki ga je pred več kot 200 leti povzel po Figarovi svadbi, je po svoje priredil režiser Damjan Trbovc. Tako je uprizoritev polovico krajša in vloge so obrnjene. Besede Matička govori Nežka, baronova gospa, študent je postal študentka... Danes ima več smisla če hlače nosijo ženske, moški pa bi radi le malce miru. Svet se je očitno res obrnil na glavo in dal odlično izhodišče režiserju in skupini igralcev.

Režiser Damjan Trbovc je zapisal: *Upam da bom še imel kdaj priložnost delati s skupino tako talentiranih in profesionalnih ter poštvovalnih igralcev in s tem so se strinjali tudi obiskovalci šoštanjkega abonmaja. V uri in pol trajajoči predstavi so lahko uživali v odlični igri in ravno taki priredbi. Nežko je zaigrala Valentina Čas, Matej Mraz je nosil Matičkove hlače, Petra Hribernik je bila »gnadjiva« Baronica, Karli Čretnik baron in Zoja Lešnik študentka. Šepetalka Petra Gostečnik pa skoraj ni imela dela, saj sta besedilo in igra gladko tekla skozi ves čas uprizoritve.*

Delo je bilo premierno uprizorjeno konec novembra ob 50 letnici gledališča Velenje.

MILOJKA BAČOVNIK KOMPRES

Foto: mm

Novo leto po novem letu

Pihalni orkester Zarja pod strokovnim vodstvom Mirana Šumečnika je v decembrsko – januarskem obdobju pripravil kar tri koncerte. Najprej so v decembru gostovali na Vranskem, kamor so jih povabili v družbo Vlada Kreslina in narodno zabavnega ansambla Golte. Navdušen sprejem v bližnji občini je potrdil izvirnost in prepoznavnost tega sestava, ki je tudi v lanskem letu dosegel izjemne rezultate, srebrno priznanje na tekmovanju godb v umetniški koncertni težavnostni stopnji v Laškem in zlato odličje s posebno pohvalo na mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrrov v A kategoriji v Velenju. Nato so gostovali doma, v Šoštanju s tradicionalnim Božično novoletnim koncertom, praznične nastope pa so zaključili v Topolšici, kamor jih vsako leto povabi Bolnišnica.

Njihovi koncerti so izredno dobro obiskani, saj klasičen program za take sestave vedno primerno popestrijo. Z aktualno in zanimivo glasbo, gosti, voditelji. In seveda tudi letos niso razočarali.

Božično novoletni koncert v Šoštanju je vodil Boris Kopitar, star znanec televizije, zabavno glasbenih oddaj in narodno zabavne glasbe. V vodenje je vključil tudi nekaj svojih pevskih vložkov in v posrečenem duetu zapel z Ireno Penšek in Miranom Šumečnikom iz vrst Pihalnega orkestra. Gostje koncerta, otroški zbor OŠ Karla Destovnika Kajuha pod vodstvom Metke Bevc, pevka Nina Pušlar s skupino in solisti iz vrst pihalnega orkestra Aleksander Pečovnik, Gregor Dermol in Rado Kompan ter Špela Obšteter, so s svojimi nastopi dodatno popestrili že tako zanimiv in razgiban program. Izjemna kvaliteta sestava je prišla do izraza pravzaprav v vseh skladbah, saj so iz klasičnih skladb za orkester prešli na priredbe in izvedbe pop skladb in narodno zabavnih napevov. Kot vsako leto so postregli tudi s filmsko glasbo, oziroma glasbo iz risanega filma Levji kralj, ki je bila podprta z videoposnetkom. Seveda ob njej niso uživali samo otroci, ampak je animirani film pritegnil prav vse v dvorani. Posebej velja omeniti še nastop članov orkestra ob preigravanju Hit mixa The village people, imitiranje te znane skupine je preseglo vsa pričakovanja. Mogoče se je koncert res nekoliko zavlekel, a čas ob tako raznovrstnem dogajanju pobegne, poleg tega pa naj ga tistim, ki so to očitali, ne bo škoda. V taki družbi bi ga morali preživeti še večkrat.

Praznični koncert je zaokrožil govor šoštanjkega župana Darka Meniha, v katerem je čestital članom zasedbe in vsem občanom zaželel sreče, zdravja in strpnosti.

MILOJKA BAČOVNIK KOMPRES

Foto: SiNi

Na eks

Jože Krajnc in Jože Robida, poznana tudi kot Strašna Jožeta, sta svojim domačinom, Šmarčanom, za Silvestrovo pripravila posebno poslastico, nekakšno stand up komedijo z elementi klasičnega gledališča z naslovom »Na eks«. Predstava je prava doza humorja, ki ga zaužiješ na dušek, do dna in katerega okus ti še dolgo ustvarja prijetne občutke. Strašna Jožeta, ki bosta pod tem imenom kmalu zaokrožila četrto stoletje nastopanja, sta s predstavo zadela žebelj na glavo. Občinstvo se je od srca nasmejalo.

Več vzvodov je vodilo k odločitvi, da pripravita predstavo z veliko humorja, prvi in glavni je bil po besedah Jožeta Krajncja ta, da si Šmartno ob Paki, glede na to, da je mesto z bogato gledališko tradicijo, zasluži Silvestrsko predstavo. Tudi spomini na to, da je minilo ravno tako četrto stoletje, odkar sta več kot uspešno postavila na oder delo Prihranjeni dolar, je dodatno prispevalo k odločitvi. Predstava Prihranjeni dolar je doživela neverjetnih več kot 100 ponovitev po Sloveniji in po Jugoslaviji, bila nagrajena v okviru srečanja amaterskih gledališč, oba Jožeta pa sta prejela Linhartove zlate značke.

Skratka, če upoštevamo prej našteto in če poznamo oba ustvarjalca, potem lahko rečemo, da je to prava blagovna znamka za humor. Koncept predstave, ki je mešanica starih že znanih »hecov«, postavljenih

v gostilniško okolje, kjer se razvijajo takšni in drugačni pogovori in odkrivajo tudi najintimnejše skrivnosti, je bil zastavljen že prej. V zadnjih dveh mesecih pred novim letom sta ga Jože Krajnc in Jože Robida s skupnimi idejami samo prečistila in kot smo videli, realizirala na Silvestrovo in teden dni kasneje še enkrat. Obakrat je bila dvorana Mladinskega centra v Šmartnem ob Paki polna. Ne glede na to, da sta bila oba ustvarjalca vse v enem, scenarista, igralca, režiserja in scenografa, sta zelo hvaležna ekipi Mladinskega centra, ki je odlično organizirala obe predstavi. Te dni že potekajo pogovori o gostovanju na ostalih slovenskih odrih.

Jože Krajnc v teh dneh prebira možne scenarije za predstavo, ki jo bo to leto režiral v Izlakah. Tam namreč vsaki dve leti uprizorijo predstavo iz Valvazorjevega življenja na gradu Bogenšperk. Jože z njimi sodeluje že dvanajst let. Hkrati pa z gledališčem Pod kozolcem že pripravljajo novo predstavo. Partljičeva bo, »Na svidenje nad zvezdami« se imenuje, ampak mi se vidimo že prej. Na premieri meseca marca v Šmartnem ob Paki.

MILOJKA BAČOVNIK KOMPREJ

Foto: Damjan Kljajič

□ Eksperiment

Ansambel Eksperiment je mlad ženski sestav. Članice prihajajo iz okoliš Šoštanja. Na nekaj vprašanj mi je odgovorila Anita Dobnik, vodja ansambla.

Kdo ste članice ansambla Eksperiment in kako dolgo delujete že skupaj?

»Eksperimentke« smo Maja Drev, Vesna Skaza in Anita Dobnik. V takšnem sestavu delujemo manj kot eno leto.

Kakšno vlogo ima katera v ansamblu?

Pri narodnozabavnih pesmih igra Vesna na diatonično harmoniko, Maja bas kitaro in jaz na ritem kitaro. Pri rock in pop pesmih pa se malo zamenjamo tako Vesna igra na bas kitari, Maja na bobne jaz pa električno kitaro oz. klaviature. Odvisno je od posamezne pesmi. Vse tri pa tudi pojemo, tako da je petje troglasno.

Kako ste se našle skupaj?

Z Majo sva bili sošolki v osnovni šoli, peli pa sva tudi pri cerkvenem zboru. Na koncertu ob 10. obletnici zbora sva se po dolgem času videli in ugotovili, da si obe želiva igrati v ansamblu. Na začetku je bila težava v tem, da je Maja znala igrati le klaviature, ki se pri narodnozabavni glasbi ne potrebujejo. Odločila se je, da se začne učiti bas kitaro pri Borisu Golavšku. Jaz sem pred tem že bila članica ansambla, ampak le kot pevkica. Zato je bilo igranje polk in valčkov tudi zame velik izziv, pri katerem mi je prav tako pomagal Boris Golavšek. Ravno Boris nama je pomagal najti še tretjo članico, ki pa je imela za sabo že kar nekaj let igranja harmonike. Dobile smo se na prvem sestanku, malo poklepetale, se spoznale in se dogovorile za prve vaje.

Kaj vse se najde na vašem repertoarju? Kje vse vas lahko slišimo?

Naš repertoar je zelo raznolik, saj se trudimo, da se za vsakega najde nekaj. Igramo vse od starejših Avsenikovih in Slakovih viž do novejših pesmi ansamblov Petra Finka, Braneta Klavžarja, Modrijanov ... V nas pa se skriva tudi malo bolj divja duša, zato igramo tudi pesmi skupin Parni valjak, CCR, Kingston...

Slišati nas do sedaj še niste imeli ravno možnosti, saj smo se odločile, da najprej dobro obvladamo celotni repertoar in šele nato začnemo z nastopi. To nam je sedaj uspelo in obljubimo vam, da nas boste v prihajajočem letu imeli veliko priložnosti slišati tako na raznih koncertih, praznovanjih kot tudi na veselicah.

Je na vidiku že kaj lastnih skladb?

Lastnih skladb še nimamo, vsekakor pa je to plan v bližnji prihodnosti. Prav tako se bo našla kakšna prenova stare skladbe, za katero nam je žal, da je tonila v pozabo.

S čim se ukvarjate, ko ne igrate?

Naša Maja ima polne roke dela v gostinstvu, Vesna je profesorica športne vzgoje na osnovni šoli, jaz pa poučujem solo petje, kitaro in klaviature. Vse tri pa se rade družimo ob dobri kavici in odlični glasbi.

Kaj bi lahko rekle zase, zaradi česa ste posebne in da naj ljudje povabijo vas? Se odgovor skriva v imenu ansambla?

Mislím da smo v navalu moških ansamblov me prava mala osvežitev na narodnozabavni sceni. Imamo zelo pester nabor pesmi, ki jih izvajamo, zato verjamemo, da lahko zadovoljimo še tako zahtevnega poslušalca (in plesalca :)). Smo mlade, zabavne, energične punce, ki rade eksperimentirajo.

Foto: arhiv

Tukaj podpišite

»Tukaj podpišite, če ste razumeli, kar sem vam povedala, in če se seveda strinjate, da za nekaj dni ostanete pri nas,« ti gospa v belem po dolgem prigovarjanju poda list papirja. Precej nestrpna je že, ti pa bi ji rad še toliko povedal. »Počakaj no, ženska, kam se ti pa naenkrat tako mudi? Da bi podpisal.« izgovarjaš počasi, a precej jezavo. »Seveda bom podpisal, le ti mi prej odštej toliko, kot sva se zmenila. Tule, pred mene položi. Ko sem bil leta 1936 v Štutvartu, smo trikrat šteli. Ja, trikrat.« Medtem, ko ti iščeš besede, te pobožam po drhteči roki. »Zdaj pa nisva v Stuttgartu.« Da si bil tam petdeset let kasneje, v tem trenutku sploh ni pomembno. »No, no, gospod, le podpišite, pa sva zaključila,« te zdravnica potrepnja po rami, ti pa samo ježno gledaš. »Dojče marke, trikrat smo jih šteli. Trikrat.«

»Vaša pravica je, da si izberete zastopnika,« poskusi z drugim papirjem. »Postopnika? Kaj bom z njim. Za kakšne prestopke pa gre?« »Zastopnico, zastopnico si izberite. Med temi, tule,« s prstom pokaže na list. »A žensko? Potem pa naj bo tale – ena, dva, tri ... Trinajstico izberem. Pri lotu te številke nikoli ne izpustim. Številko trinajst izberem,« prepričljivo ponoviš. »Trinajstice ni na seznamu, gospod. Samo pet imen je,« te pogleda in jih počasi našteje. Z imeni in priimki. Pri peti že jaz ne vem več, katera je bila prva, in imena mi prav nič ne pomenijo. Nobenega še nikoli nisem slišala in gotovo tudi ti ne. »Katero gospo boste izbrali, da bo zastopala vaše pravice,« spet prijazno vpraša. »Moje resnice? Ne norčujte se. Vse, kar vam pravim, je resnica. Lagal pa nikoli nisem, to pa ne. Kaj res ne vidite, kaj piše na uniformi? M-i-l-i-c-a,« črkujete in z roko pokažete na prsni žep suknjiča. Ne vidiš, da ne nosiš uniforme. V civilnem suknjiču si, brez napisa na žepu in Milice že dolgo nimamo več. »Ne, gospod, nisva se razumela. Če v bolnici ne bi bilo kaj v redu, vam bo pomagala zastopnica. Vaša pravica je, da jo pokličete in ona bo prišla. Pogovorila se bo z vami. No, katero boste izbrali?« »Izbral, izbral. Vero sem izbral, pa mi je bilo včasih žal. Pri Milici je boljše, da nisi poročen. Te prestavijo na drug šiht, babnica pa ne razume. Te kar prestavijo,« postajaš nejevoljen. »Ne ženo, z-a-s-t-o-p-n-i-c-o morava izbrati,« se ti trudi razložiti.

Zdaj pogleda mene in mi na kratko razloži, da ve, da te mora sprejeti, saj si resno ogrožal svoje življenje, ko si sredi križišča ustavljal avtomobile. In ogrožal si druge. Že res, da do nesreče še ni prišlo, a lahko bi. Če ne boš podpisal, bo morala o tvojem pridržanju obvestiti sodišče. Potem bo pa hudir. Hipotetično bi lahko prišlo do nesreče, in res bi lahko bilo ogroženo življenje, a nič se še ni zgodilo in po črki zakona bodo odločili, da ti samo na podlagi domneve, proti volji ni mogoče odvzeti prostosti. To bi bila groba kršitev ustavne pravice do svobode gibanja, bi najverjetneje pisalo v sklepu. Saj ve, da ne boš nasprotoval sprejemu, a podpis je podpis, pravi in obupano skomigne z rameni.

Dva podpisa in bosta zaključila. Uh, ne. Še varstvo osebnih podatkov. Še to, komu se smejo dati informacije. No, pa poskusiva z druge strani, reče bolj sebi, kot tebi. »Gospod, povejte, komu lahko damo informacije, ko boste v bolnici? Koga smemo obvestiti, da ste pri nas? Hčerko?« »Si ti nora ali kaj? Milica je državni organ. Delo miličnikov je strogo zaupno. Kaj boš obveščala? Vero boš obveščala? To je državna tajna, razumeš,« postajaš vse glasnejši. »Obveščala, obveščala. Naloga je tajna. Tu sem pod krinko, ti bi pa izdajala državno tajno. A si špijun, kaj? Misliš, da me boš kar tako zlahka okoli prinesla? Te je Vera našuhtala? Te je? No, le korajžno, tovarišica, povej, kdo te je poslal za meno,« skoraj zavpiješ. »Mlada si, pa lepa tudi, samo pri nas, miličnikih, to ne pali, veš. Ne pali! Mi smo državni organ!« Še bi razlagal in razlagal, čeprav s precej okorno

izgovorjenimi besedami, pa te mora prekiniti. »Kako je ime vaši hčerki, gospod,« te prijazno vpraša, ti pa kot iz topa izstreliš »Vera.« Pa nisem. Vera je bila tvoja žena. Moja mati. Pred desetimi leti smo jo pokopali. »To pa menda ne bo držalo. Ali ni bila to vaša žena, ki je že pokojna?« »Pokojna? Kaj si pa izmišljuješ. Vera, sem pridi, da te bo tale videla. No, tule je. Le poglej jo, moja Verico, se ti zdi mrtva,« vprašaš in gledaš proti meni. Pa rečem, navede, da te bom s tem silno razburila, da jaz nisem tvoja žena. »Nisi moja žena? Kdo pa misliš, da si? Jovanka al' pa Lepa Brena al' kdo, hudirja? Ne delaj norca iz mene, babnica presneta,« povzdigneš glas, ko stopiš proti meni.

Le kaj se dogaja s teboj, s tvojim spominom? Ni mi mar za strokovne razlage. Teh so polne spletne strani in razno razni priročniki. Medicinska razlaga me ne zanima več, ker znam znake in potek demence na pamet. Že par let se počasi spreminjaš. Rada bi vedela, kakšen je pogled skozi tvoje oči ali bolje, tvoja očala. Rada bi vedela, kako zapolnjuješ spominske luknje, ki si jih predstavljam kot luknje v siru. Teoretično tale zmešnjava ni nič nenavadnega, pa vendar ne vem, kaj naj si mislim. Kako se počutiš, ko ti tvoja žena, ki stoji pred teboj, zatrjuje, da ni tvoja žena? Saj jo vendar poznaš. Zelo dobro poznaš. Kako se počutiš, ko ti nenehno prigovarjamo, te komandiramo, kot bi ti rekel? Se zavedaš, kako nesamostojen si postal? Na začetku si se, vem, in takrat je te to silno vznemirjalo. Verjetno te še zmeraj, le povedati ne znaš, samo vedno bolj razdražljiv, sumičav in nezadovoljen si videti.

Trije, drobno popisani listi papirja, še zmeraj brez tvojega podpisa, ležijo na mizi. Zdaj zdravnici narekujem svoje podatke, potem pa se ona trudi meni razložiti postopek sodnega odločanja o pridržanju. Samo odkimavam, saj ne razumem povsem. Solze se ulijejo po licih, utrujena sem, izmučena od zadnjih neprespanih noči. Vzela sem dopust, v upanju, da se boš po zdravlilih, ki ti jih je predpisal splošni zdravnik, umiril. Ko bi vsaj ponoči spal. Podnevi že nekako gre. Izmenjaje skrbimo zate. Večkrat priskoči na pomoč sosedova Silva, čeprav je ravno včeraj rekla, da ne zmore več. Zdaj, po temle, kar si naredil danes, pa sama ne vem, kaj naj naredim. Srh me spreleti ob misli, kako bi se bil lahko končal ta tvoj »službeni pohod«. Samo par minut me ni bilo ob tebi, pa si preprosto izginil. Klicala sem te, iskala, po dolgem in počez prečesala dvorišče. Sedel si na klopi pred hišo, potem pa, kot da si se ugreznil v zemljo. Vsa panična sem stekla proti cesti. Najprej sem zagledala gnečo, potem pa tebe sredi križišča. Avtomobili so hupali in hupali, ti pa si krilil z rokami. »Usmerjam promet, kaj ne vidiš,« si rekel, ko sem prišla do tebe in te prišla za roko. Jezno si se upiral, ko sva zapuščala križišče in še bolj si se jezil, ko te policist, ki je prihitel od kdo ve kod, ni prepoznal. Zate je bil tovariš Milan, verjetno kateri tvojih poklicnih kolegov.

Zdravnica mi umirjeno razloži, kaj lahko z zdravili dosežejo in katere spremembe so nepopravljive. Saj druga ne pričakujem. Veliko sem prebrala, še več izkusila. Da bi le spal. Vsaj par ur. Kako naj sicer doma skrbim zate? To, da me enkrat zamenjaš za mamo, drugič za prodajalko za pultom, že lahko prenesem, a ko sredi noči v praznem loncu kuhaš kavo, prižigaš štedilnik, popravljaš vtičnice in tole danes ... Tako ne gre več. Ko bi te vsaj smeli kakšen teden zadržati tukaj. Da bi se uredilo spanje, da bi se malo umiril, kot je rekla, in da se sama naspim. Kaj naj naredim, če bo sodnica napisala, da te brez tvojega podpisa ne smejo zdraviti?

»Prosim, poskusite še enkrat,« obupano rečem, ona pa samo razumevajoče pokima. »Ata, glej, tule podpiši, pa greva,« te primem za roko. »A tole pogodbo? Ti mi že ne boš ukazovala, kaj naj delam. Ne bom. Te značke ne dam in pika!« Zdaj ves vznemirjen brskaš po žepih.

Še in še. »No, kje je zdaj. Si mi jo ti skrila? Vera, ne hecaj se z menoj! Takoj mi jo daj nazaj. Takoj, razumeš! Jaz sem tu miličnik, tu nema bog brata. Značko, sem rekel,« me divje pogledaš. Ne vem več, kaj naj naredim. Naj zbežim, naj se skrijem, naj te odpeljem domov?

»Gospod, samo še tole in lahko greste,« spet prijazno reče, ti pa, kot da si drug človek, primeš pisalo. Podpišeš prvi list. »A je v trojniku,« vprašaš in že podpisuješ drugega in tretjega. Zajočem, te objamem, te pobožam po licu. Potem te primem pod roko in grem s teboj na oddelek. Kot da je zdaj kaj drugače? Zakaj smo te več kot pol ure begali z nekimi dokumenti? Kaj nimaš pravice, da ti pomagajo? Ko bi krvavel, bi moral podpisati, da ti lahko zaustavijo krvavitev? In koliko zdaj velja tvoj podpis, če si podpisal prevzem značke ali bog ve kaj je že bilo takrat v tvojih mislih, se sprašujem.

»Veste, z njimi se je potrebno pogovarjati počasi, s kratkimi stavki, čimbolj jasno, s preprostimi besedami. Takih ljudi zaradi narave bolezni sploh ni primerno postavljati pred odločitve, ker jim lahko to povzroča hudo stisko. Pa poglejte tole,« pokaže na šop listov pred seboj, ko se vrneva v ambulanto. »Kako naj mu preprosto razložim, kar od mene zahteva zakon, ko pa še midve komaj razumeva, kajne,« me pogleda in odkima. »Veste, zakon mi natančno predpisuje, kdaj smem koga sprejeti, sploh pa proti njegovi volji. To, da obstaja nevarnost, da bi s svojim vedenjem resno ogrozil zdravje ali življenje sebe ali koga drugega, pač ni razlog za odvzem prostosti, piše. Samo na podlagi domneve, da bi se nekaj lahko zgodilo, se človeku ne sme kratiti svobode, razlagajo pravniki. In sodni sistem je nad stroko, zdravniki smo podrejeni sodstvu, veste. Pustiva, koliko je vreden ta njegov današnji podpis. Samo, da je, razumete,« se nasmehne.

Prav nič ne razumem, pa vseeno pokimam. Preden se posloviva, ji povem samo še, kaj so mi prejšnji teden razlagali na socialni, ko sem šla prosit za nasvet. Kaj mi je šele tam povedala pravnica! Draga gospa, če mislite, da vaš oče res ni več sam sposoben odločati o sebi, skrbeti za svoje pravice in koristi, in tako dalje in tako dalje ... Tudi njo sem kaj malo razumela. No, teoretično že, a ko sem teorijo povezala s svojimi izkušnjami z očetom, sem bila še bolj zmedena, kot ob prihodu. Da ne bi izpadla prehudo neumno, sam spet pokimala. Razumem, povejte mi samo še, koliko časa bo trajalo? Odvisno, je rekla. Ko ugotovimo potrebo po postavitvi skrbnika, moramo povabiti vse bližnje, v vašem primeru vas in vašo brata in sestro, potem pa se dogovorimo, kdo bo skrbnik in za katere naloge ... Nisem več poslušala. Vse skupaj bi lahko trajalo vsaj kak mesec, sem seštel, šele potem bi, po njenem, lahko skrbnik zastopal njegovo pravico do zdravljenja ali zdravja, kakor koli že. Temeljno človekovo pravico, zapisano v ustavi.

Ne morem več stati na nogah, tako sem utrujena. Pa ne gre zame. Jaz te imam rada takega, kot si. Z vsem, kar so s seboj prinesla leta. Nekako sem se naučila komunicirati s teboj, te razumeti, pa čeprav z malo besedami ali preprosto brez njih. Veliko govoriš, vse o svojih mladih letih veš, vnukinjo pa kličeš z mojim imenom. Pa ne gre za besede. Gre zate, ata. Ko te gledam, si sploh ne morem predstavljati, kaj preživljaš. Ko bi bil vsaj ves čas v tem svojem preteklem svetu in času, tako pa se občasno zaveš sedanjosti. Ti prehodi so verjetno najtežji. Ali pa ne. Nikoli ne bom vedela, kako se počutiš, ker ne zmoreš povedati. Smo iz oči ti berem, iz dotika in tona glasu, ne iz povedi, ki so včasih čudno pomešane. In če bom kdaj na tvoji poti, kako bom povedala, da vem, kako je bilo tebi? Tebi, ki si bil pri triinosemdesetih tovariš miličnik sredi križišča.

TANJA PETELINEK

Foto: mm

O praznovanju

Božično novoletni prazniki so zdaj že skoraj pozabljeni, vseeno pa Vam zaželim vse dobro v prihajajočem letu v katerega smo že dodobra zakoračili.

Božično novoletni prazniki so zdaj že skoraj pozabljeni, vseeno pa Vam zaželim vse dobro v prihajajočem letu v katerega smo že dodobra zakoračili. V tem času smo že lahko pregledali bilanco preteklega leta in morda se nam ob tem utrne kakšno vprašanje in premislek. Je konec nekega obdobja, nek dogodek pravi razlog za obletnico in praznovanje? Prazniki imajo velik in vedno določen pomen. V teh dneh naj bi opustili svoja običajna opravila, da bi se bolj posvetili drug drugemu in svojim skupnim zadevam. S pomočjo praznovanj utrjujemo vrednote in pravila družabnega in družbenega življenja, pri čemer ni vseeno kaj in kako praznujemo in kakšen je naš odnos in zgled, da začutimo, da se dogaja nekaj posebnega. Naši najmlajši smisla praznovanja še ne morejo razumeti, zato si praznovanja sprva zapomnijo po zunanjih značilnostih, ki pa jih je, kot vemo predvsem ob koncu leta zelo veliko. Na praznovanje nas običajno spomnita datum in okolica, ki pa nam ga lahko vsili česar se po navadi niti ne zavedamo. Zakaj praznovati nekaj česar ne poznamo? Zakaj kupimo prepričanje, ki ga nismo preizkusili?

Kako pa je s praznovanjem tistega kar smo doživeli? Marsikateri dogodek ali osebnost iz preteklosti je danes že pozabljen, čeprav je v svojem času močno vplival na življenje skupnosti. Za osvežitev spomina in da ne pozabimo, bomo nanizali le nekaj obletnic leta 2011 in 2012. Še prej pa nekaj drobcev o rasti števila prebivalstva v Šoštanju. Pred davnimi 190 leti je imel trg Šoštanj 424 in bližnji trg Velenje 147 prebivalcev. Leta 1900 je imel trg Šoštanj že 1096 prebivalcev in 165 hiš, sodišče, šolo, Hotel Avstrija, posojilnico in Čitalnico itn. Slabih petdeset let kasneje, leta 1948 je imelo mesto Šoštanj že celih 1948 prebivalcev. Mesto je zaradi industrijskega razvoja v teh letih krepko povečalo število prebivalcev, vendar se, kot vemo, ta trend ni nadaljeval.

2011

Verjetno še imamo v spominu, da smo leta 2011 svečano praznovali 100 let od podelitve mestnih pravic Šoštanju. V tem letu je minilo že 120 let od izgradnje železniške proge Celje – Velenje. Ob 100 letnici smrti **dr. Josipa Vošnjaka**, našega znamenitega rojaka in častnega občana mesta Šoštanj je bila v Muzeju usnjarstva postavljena spomin-ska razstava. Malo manj znano je, da je v tem letu preteklo že 80. let od izgradnje **prvega javnega mestnega vodovoda** s čimer je bila bistveno izboljšana modernizacija in higiena bivanja. Leta 1931 pa je **Šoštanj** dobil tudi 26 napisnih tabel za ulice, ceste in trge.

V letu 2011 je poteklo tudi 70 let od začetka druge svetovne vojne na naših tleh. Po vojni v letih 1951/52 je bil z udarniškim delom zgrajen **Andrejev dom** na Slemenu, **Velenje** pa je dobilo status mestne občine. Deset let kasneje, leta 1961 je bil v **TUŠ** zgrajen novi obrat novi krom. Dvajset let kasneje, leta 1981, se je bližnje Velenje preimenovalo v Tito-vo Velenje, leta 1991, pa je prišlo do osamosvojitve Slovenije in nastala je **Republika Slovenija**.

2012

Tudi v letu 2012 je bilo nekaj obletnic, ki jih velja omeniti. V tem letu je minilo že 130 let od rojstva našega rojaka **dr. Bogumila Vošnjaka** in 110 let od rojstva duhovnika **Jožeta Lampreta**. Na silvestrovo leta 1902 je v Šoštanju začela delovati elektrarna za potrebe nove tovarne usnja Ivana Vošnjaka in trga Šoštanj. Trg je takrat razsvetljevalo 400 žarnic, ki pa so, kot je dr. Josip Vošnjak zapisal v Spominih, »bolj dremale, kot svetile«. Leta 1912 je umrl šoštanjski industrialec **Franz Xaver Woschnagg**. V

času velike gospodarske krize in brezposelnosti (1931) je šoštanjska usnjarna, pomembna za mesto in okolico, skoraj propadla. Kljub krizi pa je relativno dobro potekala izgradnja banovinske ceste Šoštanj – Šentvid – Črna, zgrajen pa je bil tudi Planinski dom na Smrekovcu. V Zavodnjah so postavili lep **spomenik padlim prve svetovne vojne**, ki stoji še danes. Po drugi svetovni vojni, leta 1952 je bil v Šoštanju odstranjen kip **Marije Rožnovenske**, tlakovali so mestne ulice in trge in jih še preimenovali. Tega leta so po nekajletni prekinitvi nadaljevali z izgradnjo prvih blokov **TEŠ**, leta 1972 pa je začel z delovanjem IV. blok. V lanskem letu je, (konec koncev lahko omenimo tudi to,) poteklo že 10 let od znamenitega rušenja dotrajanih razpadlih objektov nekdanje TUŠ. Ob hudem gospodarskem in socialnem stanju je s tem drastičnim posegom Šoštanj v samem središču mesta izgubil ogromno stavbno maso, kar je opazno še danes. Kljub temu so bili podani nekateri razvojni nastavki in potenciali. Eden od teh je ustanovitev in odprtje **I. faze Muzeja usnjarstva na Slovenskem** leta 2009.

Ko se ob praznikih takole ustavimo že bežen pregled v preteklost, pregled bilance pove, da danes obstajamo in zakaj smo takšni. Morda se ob tem izjasni tudi pogled in vizija za prihodnost.

MIRAN APLINC

Srečanje prijateljev in ustvarjalcev filma

Spoštovani meščani, občani in vsi, ki ste kakor koli povezani z našimi kraji

Pozitiven odziv lanskih Poletnih filmskih večerov, ki so potekali v Muzeju usnjarstva na Slovenskem, nas je spodbudil, da smo v novembrskem Listu objavili dva poziva, enega **za zbiranje starih filmskih zapisov o Šoštanju ali Šaleški dolini** in drugega **za izdelavo avtorskega filma ali video zapisa na temo Šoštanju ali Šaleške doline**. Oba poziva kot spodbudo objavljamo še enkrat.

Vaš dozdajšnji odziv je pozitiven in nas spodbuja k nadaljevanju aktivnosti. Zato **vabimo na srečanje v Muzej usnjarstva v petek, 15. februarja, ob 18. uri** vse, ki ste se že odzvali na poziv, pa tudi vse, ki vas sodelovanje zanima in želite neposredne informacije ter izmenjavo izkušenj. Ogleдали si bomo tudi nekaj novega gradiva.

Vse, ki vas zanima film, torej še enkrat vljudno vabimo k sodelovanju.

MIRAN APLINC

Poziv za zbiranje starih filmov in video zapisov na temo Šoštanja in Šaleške doline

Spoštovani meščani, občani in vsi, ki ste kakor koli povezani z našimi kraji,
vabljeni, da nam pomagata pri zbiranju starih filmskih zapisov o Šoštanju ali Šaleški dolini.

Vsebina filma se mora nanašati na pretekle ali aktualne zanimive dogodke našega prostora.

Film ali video je lahko **v kakršni koli obliki in tehniki.**

Skupaj se bomo dogovorili, katere posnetke iz filma bi lahko imeli v muzeju, film oziroma video pa boste po digitalizaciji dobili nazaj. Kot sodelavec našega muzeja boste deležni posebnega priznanja.

S posnetki bomo dopolnjevali našo skupno domoznansko zbirko kot dragocenost, ki jo ohranjamo zase in naše zanamce ter ponovno pripravili tematske projekcije na šoštanjskih muzejskih filmskih večerih.

Rok oddaje:

Zbiranje je časovno neomejeno. Za pripravo muzejskih Poletnih filmskih večerov 2013 bodo prišli v obzir materiali, oddani **do 31. maja 2013.**

Veselim se vašega sodelovanja in novih filmskih doživetij z vami.

Zbirno mesto: Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj

Informacije in kontakt:

Miran Aplinc: miran.aplinc@muzej-usnjarstva.si, 041 843 949,
in Studio Mozaik, Tomo Čonkaš: video.mozaik@siol.net, 041 69 00 17.

Poziv za izdelavo avtorskega filma in video zapisa na temo Šoštanja in Šaleške doline

Spoštovani vsi, ki vas zanima in veseli filmska produkcija ter obvladate večšine snemanja in montaže,
vabljeni, da izdelate svoj avtorski film ali posnamete kratek video prispevek zanimive vsebine na temo Šoštanja ali Šaleške doline.

AVTORSKI FILM je lahko **poljubnega žanra** – dokumentarni, igrani, eksperimentalni, animirani in **poljubne dolžine.**

VIDEO PRISPEVEK je z dolžino omejen na **največ 10 minut.**

Za oba velja, da sta lahko posneta s **poljubno tehniko.**

Vaša izbrana avtorska dela bomo premierno prikazali na muzejskih filmskih večerih. S kopijami bomo ustvarjali dokumentarno filmsko zbirko našega muzeja, vi pa boste kot naš sodelavec deležni posebnega priznanja.

Veslimo se vašega sodelovanja in novih filmskih doživetij z vami.

Rok oddaje:

Zbiranje je časovno neomejeno. Za pripravo muzejskih Poletnih filmskih večerov 2013 bodo prišli v obzir materiali, oddani **do 31. maja 2013.**

Zbirno mesto: Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj

Informacije in kontakt:

Miran Aplinc: miran.aplinc@muzej-usnjarstva.si, 041 843 949,
in Studio Mozaik, Tomo Čonkaš: video.mozaik@siol.net, 041 69 00 17.

Mestna knjižnica Šoštanj Program prireditev februar 2013

URE PRAVLJIC

četrtek ob 17.00 do 17.45
v Mestni knjižnici Šoštanj
za otroke od 3. leta dalje

7. 2.

Aleksej Tolstoj: Repa velikanka
Pripoveduje Marjetka Blatnik.

14. 2.

Mojiceja Podgoršek: Recept za ljubezen
Pripoveduje Andreja Kolenc.

21. 2.

Pippa Goodhart: Velika knjiga male Neli
Pripoveduje Marjetka Blatnik.

28. 2.

Saša Vegri: Jure kvak - kvak
Pripoveduje Marjetka Blatnik

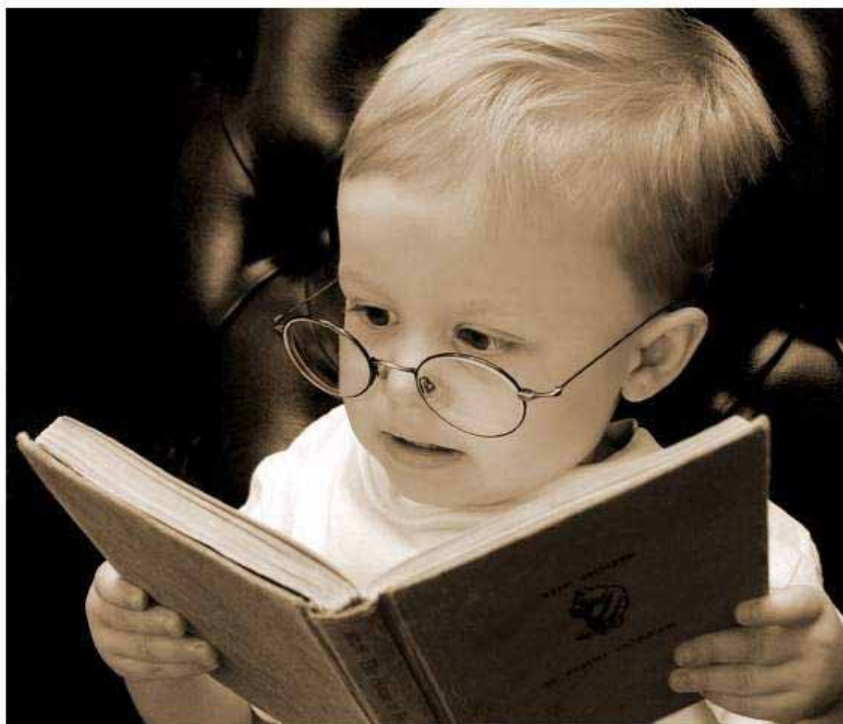

FOTO: MM

Twirling

Nina Napotnik je trenerka, vaditeljica in učiteljica twirlinga - posebne zvrsti športa, ki združuje akrobatiko, gimnastiko in ples v povezavi s twirling palico. Trenutno vodi dve skupini v Šoštanju in Velenju, saj je Napotnikova med redkimi, ki ima licenco. S twirlingom se resneje ukvarja od leta 2007, prej smo jo videvali med mažoretkami.

Kot pravi sama je svoje prve korake naredila kot mažoretka Pihalnega orkestra Zarja v letu 1994. Za to se je odločila iz čiste radovednosti, a potem nekaj let celo vodila šoštanske mažoretke. Z njimi je dosegala lepe uspehe, saj so se prijavljale na tekmovanja in leta 2001 prinesle domov tri zlate in eno srebrno priznanje. V istem letu se je Nina glede na število točk uvrstila na odprto prvenstvo v Slavonskem Brodu, kjer je bila tretja. Kasneje je skupaj z dvema predstavnicama iz Slovenske Bistrice in Deskel zastopala barve Slovenije v Nemčiji.

Potem je prišlo obdobje, ko se je skupina razšla in tudi Nina je prenehala trenirati. Očitno je pobuda iz Florjana, kjer je prevzela skupino deklet prišla ravno pravi čas, da ji je znova obudila dobre občutke, kij ih je imela pri korakanju. Prevzela je kar 36 deklet, ki jih je učila dve leti. Leta 2007 je intenzivno vstopila nazaj, a ne med mažoretke ampak v twirling, naredila izpit za vaditelja in trenerja, ki je zahteval od nje celovit pristop in od takrat intenzivno vadi in tudi uči. Trenutno se s svojimi učenkami iz Šoštanja pripravlja na državno prvenstvo, ki bo aprila v Celju.

O twirlingu meni, da je izrednega pomena za telesni in tudi duševni razvoj otrok, v svoji skupini ima trenutno starostni razpon učenk od 6 do 12 let. Upa, da bo ta športna disciplina našla svoje mesto med čim več odraščajočimi. Tudi sama se je spoznala z njim v tem obdobju in ji je žal zamujenih priložnosti, saj je bila po mnenju mnogih obetajoča tekmovalka. Predvsem pa se v tem času intenzivno pripravlja na nastop v Celju zato se zahvaljuje za potrpežljivost staršev in pomoč občini Šoštanj.

MILOJKA BAČOVNIK KOMPREJ

Foto: Dejan Tonkli

Štefanov pohod na Smrekovec

Vsoboto, 26. januarja 2013 je Kulturno športno društvo Vulkan Bele Vode organiziralo Štefanov pohod na Smrekovec v spomin našemu članu Štefanu Bačovniku. Štefan Bačovnik je bil pobudnik pohodov po Belih Vodah in okolici, sam pa je to našo današnjo pot prehodil vsaj nekajkrat tedensko.

Pohoda se je udeležilo kar 65 pohodnikov. Tisti najbolj zagreti smo pohod začeli na igrišču v Belih Vodah ob 8.30 uri in se strumno vzpenjali po cesti in naprej po gozdni poti proti spodnjemu Brložniku. Pot po gozdu je bila strma in zasnežena, a s pravo opremo in veliko kondicije smo jo premagali in prispeli do pastirske koče spodnji Brložnik. Tam nas je že čakala Silva Bačovnik s slastnimi domačimi rogljički in čajem. Katja Stropnik s kmetije Razpodovnik iz Belih vod pa nam je podarila nekaj steklenic malo močnejših okrepčil, ki so še kako teknila v mrzlem vremenu in se ji na tem mestu prav lepo zahvaljujemo. Drugi del skupine, ki je pohod začel od spodnjega Brložnika, pa nas je tudi že čakal. Prav lepo je bilo videti toliko zagrelih pohodnikov na kupu, v prekrasnem sončnem zimskem ambientu. Ko smo se okrepčali, smo se odpravili proti koči na Smrekovcu. Pot je bila prav prijetna, zimska idila pa iz minute v minuto lepša. Ko smo prispeli do planote pod vrhom Smrekovca, nas je pričakal prekrasen pogled. Sonce, modro nebo, planinski dom in debela snežna odeja. Za nekatere je bil to le kratek postanek, saj so se povzpeli na vrh Smrekovca (1577 m), ostali pa smo si našli prijetno zavetje v toplem planinskem domu, kjer smo se pogreli z vročim čajem. Ko so se vsi vrnili z vrha Smrekovca, so nam postregli z zelookusnim »parlamajsom«, ki ga zna skuhati le oskrbnik planinskega doma Fika. Vroča zelenjavna mesna enolončnica, katero je za vse pohodnike sponzoriral Marko

Foto: arhiv

Mazej iz Belih vod, nam je res teknila in nam dala novih moči. Za to velikodušno gesto se mu na tem mestu iskreno zahvaljujemo. Po kosilu pa smo, ob v srce segajočem govoru, ki ga je pripravil Ivan Pudgar, vsi dvignili kozarce v spomin našemu Štefu. Kljub prijetnemu vzdušju je počasi prišel čas, da se vrnemo v dolino, saj so zimski dnevi kratki. Navzdol je šlo hitreje, tako, da smo se kmalu spet zbrali pri spodnjem Brložniku, pojedli še ostale rogljičke, spili čaj in ostala okrepčila. Sonce je že skoraj zašlo, čas je bil, da se spustimo še zadnji del poti do igrišča v Belih vodah, kjer smo zaključili naš zimski pohod. Razšli smo se prijetno utrujeni, polni čudovitih vtisov in spominov na prelep zimski dan, z željami, da se ob naslednji priložnosti kmalu spet srečamo.

KŠD VULKAN BELE VODE

Fotoreportaža

Božično novoletni koncert v Šoštanju je vodil Boris Kopitar, star znanec televizije in narodno zabavne glasbe. V vodenje je vključil tudi nekaj svojih pevskih vložkov in v posrečenem duetu zapel z Ireno Penšek in Miranom Šumečnikom iz vrst Pihalnega orkestra. Gostje koncerta, otroški zbor OŠ Karla Destovnika Kajuha pod vodstvom Metke Bevc, pevka Nina Pušlar s skupino in solisti iz vrst pihalnega orkestra Aleksander Pečovnik, Gregor Dermol in Rado Kompan ter Špela Obšteter, so s svojimi nastopi dodatno popestrili že tako zanimiv in razgiban program. Posebej velja omeniti še nastop članov orkestra ob preigravanju Hit mixa The village people, imitiranje te znane skupine je preseglo vsa pričakovanja.

FOTO: SINI

Zima...

FOTO: JOŽE MIKLAVC, MM IN ARHIV

